

Makama: wape pieke Pi Seliapoe

Bapitaisi peao hayeke hali Dionima: pi waleekeeki
(*Ma:tiu 3:1-12, Luku 3:1-18, Dioni 1:19-28*)

- 1** ¹Koda:na: Eiyeye Yesu Ketiso ipika: pi seliapo doe. ²Do pita: hande potopede Aisayama: wape pea ula: ekita: dupa. Koda:ma: alota: Opuape. Ya pi mea puaasa: hali amba:la tapaalueke. Naka: pota: epeaena:yeke tapaalueke leekeme.
- ³ Kutupa ma:nda:ma: hapu hayeke alena: hata: wi ala:me dupa Tekehalina: pota: epeaape. Ipika: pota: tikitiki yao epeaape laa wi ala:me laa wape piekeme.
- ⁴Koto wape pieke tupa: bapitaisi peao hayeke hali Dionima: hapu hayeke alena: a:pa hayekeme. Kutupa ipikana:ma: wanda:hali bapitaisi peaaso hata: pi make wala:tiki piekeme. Dupa leekeme. Hone la:ka:la mina wimika:na:ta: Ima: iki bapitaisi peaalueke. Koto ekina: Koda:ma: ika: hoke haumanu paeyaalieke leekeme. ⁵Diudia nane haemeke wanda:hali paeyao make Diutuseleme da pa:ta: haemeke wanda:hali paeyao make Dioni pa:ta: pua:tiki pu haemekeme. Kutupa Diodani ikali pa:ta: wanda:halima: ika: hoke haumanu ka:la:polo haena: Dionima: bapitaisi peatiki piekeme.
- ⁶Dionima:ta: kemolo ma:na: itikima: wepieke dau pambaota: ba:ta:idota: ma:na: yonkelekema: wepiekeeki yameekeme. Kutupa ipika: neta: hombuta: make boi hapeke make na:tiki pu hayekeme. ⁷Ipikana:ma: pi walolo hata: dupa leekeme. Ya hoki nane ipilia: halita: I halo tupa: na hala: hali ipilieke. Ipikita: hali tieke ipilieke. Ita: ipiki pa:la: tupa: epeke hali dia:me. Ima: panda:puniao ipika: anke dake pu ka:la:papeketa: ana: na pa:la:me laata: ⁸Ima:ta: ikalima: iki bapitaisi peaasopate ipikana:ma:ta: Holi Sipitidima: iki bapitaisi peaalieke leekeme.

Dionima: Yesu bapitaisi peayekeeki
(*Ma:tiu 3:13-17, Luku 3:21-22*)

⁹Koto dina:ta: Yesuma: Ka:lili nane hayeke Na:sa:tete da mina:pa:lao Diodani ikali pa:ta: peekeme. Koto ikali pa:ta: Dionima: Yesu bapitaisi

peaeyekeme. ¹⁰Kutupa Yesuma: ikali pa:ta: mina:pa:lao opa:liaaso hata: koto kone oli ya akolopa:pa wiekeeki handaata: oli Holi Sipitidi make melipu tupa: ipiki pa:ta: hola:pa:niaeyekeeki handeekeme. ¹¹Kutupa pi hoḷa:makema: ya nane hata: la:niaeyeke pita: dupae. Neketa: ya pukipiki wokie. Neke pa:ta: Ima: ta:na:ma: wopu homolome laa la:niaeyekeme.

Sadanima: Yesuma: pita:la:eki handuluekema: la handeekeeeki
(*Ma:tiu 4:1-11, Luku 4:1-13*)

¹²Koto kone Holi Sipitidima: hapu hayeke alena: Yesu pena:yeke tapaeyekeme. ¹³Kutupa Sadanima: Yesu la handa haena:ta: nate hali tieke yaapona: Yesu koto pa:ta: hayekeme. Ipikita: ma:na: yeti hao hayeke alena: hayekepate mo enisolo tonuma: a:pa petelemekeme.

Yesuma: Ka:lili nane pi waleekeeeki
(*Ma:tiu 4:12-22, Luku 4:14-15, 5:1-11*)

¹⁴Dioni dipula mea pitaeyeke hoki naneta: Yesuma: mo Ka:lili nane puaata: Koda:na: Pi Seliapo wala:tiki piekeme. ¹⁵Dupa leekeme. Ameta: Koda: ipika: natee. Ameta: Koda: ipika: Kilu Tombuao Hala:eki teke pa:ta: ya:la:me laa Hone ma:nda: la:ka:la: mina wiaata: do Pi Seliapo hone tulao hapa:peke leekeme.

¹⁶Kutupa Yesuma: mo tunkulu pa ula: Ka:lili ikali tea:na: yopulu hata: mo Saimono A:ndutu hamala:ma: tenkinu tieke kiake ikali pa:ta: mea lopaaso haepekeeki handeekeme. Ipilikita: ta:peli mu haepeke hali yaapoe. ¹⁷Yesuma: ipiliki pa:ta: alota: Yaka hoki nane tolu hapa:peke leekeme. Kutu pipika:na:ta: ipilikita: haliweki mulu pelepe hali yaapo hapena: waluke leekeme. ¹⁸Koto leekeeeki opua ipilika: tenkinumanu mina:pa:lao koto kone Yesuna: hoki nane teli mea pepekeme.

¹⁹Kutupa Yesuma: hosiki siki mopate leke puaata: Dia:mesi Dioni hamala: Sepedina: eiyeye yaapo ipilika: palai kawasona: pita: tenkinumanu tombulolo haepekeeki handeekeme. ²⁰Yesuma: handaata: koto kone Ipupe laa wi leekeme. Koto leekeeeki opuata: mo hamala:ma: ipilika: ateke Sepedi make mo e pokaemeke haliweki make palai kawasona: pitina: mina:pa:lao Yesuna: hoki nane teli mea pepekeme.

Hali pitieke hoke temoko tolu liekeeki
(*Luku 4:31-37*)

²¹Kutupa Kapeneami da nane pemekepate koto da pa:ta: hata: Diu wanda:halina: Hoto Pila: Natena: ipikana:ma: mo pi hotu haemeke da pa:ta: honda: pambaata: pi waleekeme. ²²Kutupa wanda:halima:ta: Yesuma: waleeke pi opuata: leke opo handake wimikime. Wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: walo haemeke tupa: na waleke ipikana:ma: biki ula: halima: wala:la: tupa: waleeke handa pimikime.

²³Koto kone pi hotu haemeke da pa:ta: hali ma:nda: a:pa hayekepate ipika: weleke pa:ta: hoke temoko pitiekeme. ²⁴Mo halima: dupa e wi leekeme. Yesuo. Na:sa:tete halio. Niki pa:ta: eki puluekema: a:pa pipe laa Neketa: niki hoeyaaluekema: a:pa pipe. Neketa: handolome. Neketa: Koda: ipika: yako piki halie leekeme. ²⁵Koto lemekepate Yesuma: sa:sa: pea hoke temoko pa:ta: alota: Pi na leke. Koto hali mina:pa:lao opolu bao yopue leekeme.

²⁶Koto leeke handaa hoke temokoma: hoke e wi la: paleke mo hali mea putuputu liaaso hata: mina:pa:lao opolu baeyekeme. ²⁷Koto ekina: wanda:hali paeyaoma: penkilipa:tia pominolo hata: ika: ika: kone lota: lota: pimiki eki dupae. Dota: eki haupe laa Panake hau wala:la:ekipe laa Biki ula: halima: tupa: ipikana:ma: mo hoke temokomanu pa:ta: pi lea:ka:na:ta: ipika: pi tunkula:peke na ya:la:me lemekeme. ²⁸Koto ekina: koto kone Ka:lili nane paeyao Yesuna: biki kende tupa: wiekeme.

Yesuma: wanda:hali wopu epeaeyekeeki

(Ma:tiu 8:14-17, Luku 4:38-41)

²⁹⁻³⁰Yesuta: mo Diu wanda:halina: pi hotu haemeke da mina:pa:lao Dia:mesi Dioni ameḷe mo Saimono A:ndutu yaapona: da pa:ta: pua honda: pambemekepate Saimonona: meiyekeme wanda:ta: ki yeni hapa wiekeme. Yesuma: mo da opolo peeke mo wanda:na: yeni hapa wiekeeki ipiki pa:ta: la halemekeme. ³¹Koto lemeke handaa Yesuma: pua ipika: kiki mea tiaaso haena: yeni tandleekeme. Kutupieke handaa mo wanda:ma: mo hali manuna: ne yankao haleekeme.

³²⁻³³Koto dina: welealo nate pambolo haena:ta: yeni ta:ta: ta:ta: haemeke wanda:hali make weleke pa:ta: hoke temoko pitimiki wanda:hali make paeyao Yesu pa:ta: hatuku a:paata: daoni wanda:hali paeyao make Yesu hayeke pota: kake pa:ta: a:pa penke haemekeme. ³⁴Yeni ta:ta: ta:ta: haemeke wanda:hali wopuna: yeni Yesuma: tandelaota: hoke temokomanu wotu make tolu liaata: temokomanu ipiki handemeke handaata: Yesuma: Pi na lapa:pe laata: tolu liekeme.

Yesuma: Ka:lili nane hata: pi waleekeeki

(Luku 4:42-44)

³⁵Da ka:la:paaso nate ai na opeke haena: Yesuma: tia pa keneme nane pua hata: Koda: pa:ta: yeni piekeme. ³⁶⁻³⁷Koto ekina: Saimono ipiki ameḷe haemeke haliwekima: Yesuna: anke teli mea pua handa: wiaata: ipiki pa:ta: alota: Wanda:hali paeyaoma: neke weitelememe lemekeme. ³⁸Koto lemeke handaa Yesuma: iki pa:ta: alota: Mandane da pa:ta:manu ota: pomana:e. Ima: koto pa:ta: make pi wala:peke ya:la:me laata: Pa ekipekepe. Ita: kutu puluekema: a:pa poloma:e leekeme. ³⁹Koto laata: Yesuma: Ka:lili da paeyao pa:ta: ika: pi hotu haemeke damanu pa:ta: pi walolo hata: hoke temokomanu tolu lutia pomiekeme.

Kindi yeni hayeke hali homeke Yesuma: mea tiaeyekeeki

(Ma:tiu 8:1-4, Luku 5:12-16)

⁴⁰Kutupa mo kindi yeni hayeke hali homekema: Yesu pa:ta: a:pa tumiki yotu hao pita: ipiki pa:ta: honke alo hata: alota: Nakana:ma: hone pika:na:ta: ya loke wamo pea hano lapeke ya:la:me laa honke leekeme.

⁴¹Yesuma: ipika: pukima: e leeke handaata: ipika: kiki tindipa moneao wataaso hata: ipiki pa:ta: alota: Ima: hone pa:la:me. Naka: loke koto wamo peaso handa:e leekeme. ⁴²Koto leeke koto kone kindi yeni wamo peayeketa: pa kindi yeni na hake hali leke hayekeme. ⁴³Kutupa Yesuma: mo hali hando alo hata: alota: ⁴⁴Hone wopu wia pua:peke. Ma:nda: pa:ta: pi na leke ame do kone mo yeni peao hala: hali pa:ta: naka: loke pua wala:peke. Kutupa mo hande Mosesima: hala:peke laa waleeke aleta: naka: kindi yeni wamo peaowa: ekina: mea hala:peke. Kota: koto hauta: mo wanda:halima: handena:yeke loa:me leekeme.

⁴⁵Koto laa tapaeyekepate kone mo halima: wanda:hali pa:ta: la:tia pomiekeme. Koto ekina: Yesuta: wanda:halima: handolo haena: da pua:peke na yeke handaata: keneme nane hata: mandane mandane da wanda:hali ipiki pa:ta: mombelemekeme.

Yesuma: kiki anke homa: pa wieke hali mea tiaeyekeeki

(Ma:tiu 9:1-8, Luku 5:17-26)

2 ¹Nate mandaneeki hao Yesuma: Kapeneami da pa:ta: pa pua haena: wanda:halima: Yesuta: da pa:ta: pa a:pa hala:me lemekeme. ²Kotoeki opua wanda:hali wopu pua mombola tumbulu baemeke handaa da pa:ta: waleke na wiekeme. Pota: kake pa:ta: make waleke na wiekeme. ³Kutupa Yesuma: iki pa:ta: pi walolo haena: tonkopu haliwekima: Yesu pa:ta: kiki anke homa: pa wieke some homeke meatia epemekeme. ⁴Ipulu hata: handemekepate wanda:hali wopu haemeke handaata: Yesu teke pa:ta: mea tia pua:peke na yaalo hata: da holu akolo puluekema: a:meimikime. Kutupa ka:ka:na: wiaota: mo hande kiki anke homa: pa wieke some tili tonka:na: mea lopa:niaemekeme. ⁵Kutupieketa: Yesuma: ika: hone tulaemekeeki handaata: mo homa: pa wieke some pa:ta: alota: Ya wekio. Naka: hoke hau manuta: pa paeyaasome leekeme.

⁶Koto leekepate mandane wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: koto da pa:ta: pita: ika: honema: kone weimikime. ⁷Do halima: do ala: pita: eki epi alo hala:pe. Ipika: pima: Koda:na: biki lo hoeyaasa:me hone wia Koda:ma: homeke hoke haumanu pa paeyaapeke ya:la:me hone wimikime.

⁸Koto kone Yesu ipika: honema: kone mo haliwekina: hone wimiki ekimanu handa: wiaata: iki pa:ta: alota: Ekipeke koto hone witeleme ekimanu weitelemepe leekeme. ⁹Eki epi aloeki yapa: pa:la:pe laa kiki

anke homa: pa ula: some pa:ta: loa:ka:na:ta: Naka: hoke hau paeyao paeyaalome aloeki yapa: pa:la:pe o Tiae. Naka: tili meatia pue aloeki yapa: pa:la:pe leekeme. Hando ekipe laa ¹⁰ikana:ma: handoemena:yeke Wanda:halina: Eiyeye Ita: hoke haumanu pa paeyaasa: biki ula: hali halome laata: kiki anke homa: pa wieke some pa:ta: alota: ¹¹Neke pa:ta: alome. Tiao. Naka: tili meatia da pua:peke leekeme.

¹²Koto leeke handaa mo hali tiaeyekeme. Koto kone ipika: tili tamba: mea mina paeyaoma: handolo haena: hama peekeme. Koto ekina: iki paeyaoma: penkilipa: Koda:na: biki mea a:meiyao alota: Dupita:la: ekita: ota: hoto homeke a:nda: na handoloma: haue lemekeme.

Yesuma: Lipae wi leekeeki
(*Ma:tiu 9:9-13, Luku 5:27-32*)

¹³Yesuta: Ka:lili nane tunkulu pa ula: ikali tea:na: paa la:ka:la puata: wanda:hali paeyao ipiki pa:ta: pua mombelemeke handaata: Yesuma: pi waleekeme. ¹⁴Pi wala pulu hata: A:lopiasina: eiyeye Lipaeta: mo dakisi mani mu hayeke alena: pitina: Yesuma: handa ipiki pa:ta: alota: Yaka hoki nane teli mea a:pa:peke leeke handaa Lipaema: tiao Yesuna: hoki nane teli mea peekeme.

¹⁵Kutupa Yesuma: Lipaena: da pa:ta: ne nalo pitina: dakisi mani mu haemeke haliweki wopu make hoke haliweki wopu make Yesu ipika: hoki nane telimiki disaipolo haliweki ameḷe mandake pa:ta: pitimikime. Yesuna: hoki nane teli mea epeme ekina: pitimikime. ¹⁶Kutupa mandane wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: Pa:tisi haliweki kone Yesuta: mo dakisi mu haemeke haliweki make hoke haliweki ameḷe ne nalo pitimikieki handolo hata: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Ekipeke Yesuma: dakisi mani mu haleme haliweki mo hoke haliweki ameḷe ne no pilimipe lemekeme.

¹⁷Yesuma: koto lemeke pi opua iki pa:ta: alota: Yeni na hasa: wanda:halima: dokeda hali pa:ta: na polo pelemepate pa yeni hasa: wanda:halita: dokeda hali pa:ta: pelimikie leekeme. Tiki tiki hau pu hala: wanda:halima: hone ma:nda: la:ka:la wina:yeke wi loluekema: na epoa:me leekeme. Hoke hau pu haleme wanda:halima: hone ma:nda: la:ka:la wina:yeke wi loluekema: epoa:me leekeme.

Ne wahapa: pimiki hau pa:ta: lota: pimikieki
(*Ma:tiu 9:14-17, Luku 5:33-39*)

¹⁸Kutupata: nate ma:nda:na: Dionina: disaipolo haliweki make Pa:tisi haliweki make Koda: pa:ta: hone uluekema: ne wahapa: pimikime. Wanda:halima: Yesu pa:ta: a:pa alota: Pa ekipeke mo Dionina: disaipolo haliwekima: make Pa:tisi haliwekina: disaipolo haliwekima: make ne wahapa: pia:tiki pitelemepate pa naka: disaipolo haliwekima:ta: koto hau na pu halemepe laa lota: pimikime.

¹⁹Koto lemeke Yesuma: iki pa:ta: alota: Wanda: panake mea kiki ta:ma:ni pita:la: natena:ta: wanda: teke halima: wi leeke epemeke wanda:hali ameḷe mandake pa:ta: hata: wanda:halima: ne na neke pa hapeke na yelieke leekeme. ²⁰Kutu pimipate nate ma:nda:na: ma:nda:ma: mo wanda: teke hali hatuku pelieke. Koto natena:ta: ne wahapa: pea hatiki pilimikie leekeme.

²¹Ma:nda:ma: amba: dauna: panake dau sinkipiki mea talao na tumbulu hala:me leekeme. Kutu pia:ka:na:ta: panake dau sinkipiki talaasa: ekima: amba: dau sinkipa ka:ka:na: tieke wilieke leekeme. Amba: titina: sinkipi ekita: ota: hoelieke leekeme. ²²Koto tupa: ma:nda:ma: panake waini ikali amba: ma:na: yonkeleke ipi kanake manuna: na holo pambo hala:me laa pa holo pambea:ka:na:ta: kota: panake waini ikalima: dako a:meiya:ka:na:ta: ma:na: yonkeleke kanake yambilieke leekeme. Kutupa waini ikali make ma:na: yonkeleke kanakemanu make telipina: hoelieke leekeme. Kotoeki na pulu pa:la:pate pa mo panake waini ikalita: panake ma:na: yonkeleke kanake manuna: holo pambilieke leekeme.

Pa:tisi haliwekima: pi lemekeeki

(Ma:tiu 12:1-8, Luku 6:1-5)

²³Yesuta: ipika: disaipolo haliweki ameḷe Diu wanda:halina: Hoto Pila: Nate homekena: mo konima: handeke ale widi e manuna: pulu hata: widi kilikimanu honda: mepi pu mimikime. ²⁴Kutupata: Pa:tisi haliwekima: Yesu pa:ta: alota: Handa:e laa Hoto Pila: Natena: pia:peke na ya:la:eki pitolo pitelememe. Pa ekipeke pitelemepe lemekeme.

²⁵Yesuma: iki pa:ta: alota: Mo hande Deipidima: pieke ekita: hoto homeke a:nda: na yata:pemepe. ²⁶Deipidi ipiki ameḷe haemeke haliwekita: ka:nda:ma: homolo hata: tea:ma: homemekeme. Koto ekina: Koda: pa:ta: hayeke da tukiki pa:ta: honda: pambaata: Koda: pa:ta: wieke palaowa naaka:na:ta: yeni peao haemeke haliwekima: homeke napeke yeeke palaowa kone naaka:na:ta: ipiki ameḷe haemeke haliweki make mea haleekeme leekeme. Abaiya:ta:ma: mo yeni peao haemeke haliwekina: you hali hayeke pita: pimikime. Kutu pieke ekita: na yata:pemepe leekeme.

²⁷Yesuma: iki pa:ta: alota: Koda:ma: wanda:hali epeaena:yeke Hoto Pila: Nate wina: la:la:pate pa wanda:halima: Hoto Pila: Natena: biki daeyaena:yeke wepia na pa:la:me. ²⁸Koto ekina: Wanda:halina: Eiyekema: mo Hoto Pila: Natena: Tekehali kone hala:me leekeme.

Yesuma: kiki hoke hali epeaeyekeeki

(Ma:tiu 12:9-14, Luku 6:6-11)

3 ¹Yesuta: Diu haliwekina: pi hotu haemeke da tukiki pa:ta: paa honda: pambaata: kiki hapueke endiki hali homeke koto da

pa:ta: hayekeme. ²Kutupata: mandane haliwekima: Yesu handa: pelia haemekeme. Pa ekipeke Hoto Pila: Natena: Yesuma: mo halina: kiki epeaaliepe o na epeaaliepe hone wia handa: pelia hata: pi yamba:lea:me loluekema: handa: pelia haemekeme. ³Koto pimipate Yesuma: kiki hapueke endiki hali pa:ta: alota: Do pa:ta: epoe leekeme. ⁴Epeeketa: Yesuma: iki pa:ta: alota: Hoto Pila: Natena: pi ula: ekina: aleke wape pea ula:pe leekeme. Wanda:hali epeaasa: ekita: ana: pa:la:pe o hoeyaasa: ekita: ana: pa:la:pe laa ombu alota: Wanda:hali mea tiaowa:ka:nata: ana: pa:la:pe o homoa:ka:nata: ana: pa:la:pe leekepate mo haliwekima: pi na leke pa pambo haemekeme.

⁵Kutupa Yesuma: mineke pankolo hata: mo haliweki handolo hata: lekema: lekema: pea handeekeme. Ika: hone taka:laeyeke handaa Yesuma: pukima: ka:nda:ma: homolo hata: mo hali pa:ta: alota: Naka: kiki tindipae leekeme. Koto leeke handaa ipika: kiki tindipaeyeke epekeme. ⁶Koto kone mo Pa:tisi haliwekima: hama opolu baota: Hetodina: hoki nane telimiki haliweki ameḷe momba:la hata: Yesu luekema: tome tome pambemekeme.

Yeni haemeke wanda:hali Yesuma: mea tiaeyekeeki

⁷Yesuma: ipika: disaipolo haliweki ameḷe Ka:lili ikali leke pa:ta: pemeketa: tapake tieke teliekeme. Ka:lili wanda:hali Diudia wanda:hali ⁸Ditutuseleme wanda:hali make Idumia kenke nane haemeke wanda:hali make Diodani ikali nate opa:la: nane haemeke wanda:hali make Taiya Saidoni yaapo nane haemeke wanda:hali make paeyaoma: Yesuma: pieke ekimanu paeyao opimiki handaata: Yesu pa:ta: pemekeme. ⁹Kutupata: Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Mo wanda:hali wopu ya:leke I pendila pendila peaama:na: kawaso homeke ma:nda: mea a:pa endi baape leekeme. ¹⁰Pa ekipeke Yesuma: wanda:hali wopu epeaeyeke handaata: mo yeni pambemeke wanda:hali paeyaoma: Yesu wataaluekema: pasa:tei pimikime. ¹¹Kutupata: weleke pa:ta: hoke temoko pitieke wanda:halima: Yesu handolo hata: ipiki pa:ta: panda:punialo ende pitolo hata: hoke e wi la: paleke paleke pitolo hata: dupa lemekeme. Neketa: Koda:na: Eiyeeke lemekeme.

¹²Kutupa Yesuma: mo hoke temokomanu pa:ta: hando alo alota: I na peneme yaapa:peke leekeme.

Yesuma: ipika: hoki nane telimiki haliweki 12 miekeeki (Ma:tiu 10:1-4, Luku 6:12-16)

¹³Kutupata: Yesuma: pote ma:nda: a:meiya puaata: ipika: hone pieke haliweki wi la: mepi pieketa: ipiki pa:ta: pemekeme. ¹⁴⁻¹⁵Yesuma: 12 haliweki ipiki ameḷe hao haena:yeke haena: laata: ipikana:ma: mo haliwekima: pi walo pua:tiki pina:yeke ipika: wele pita:la:eki halolo alota:

Hoke temokomanu tolu luemena:yeke kitolome leekeme. Yesuma: mo haliweki tapa tapa puluekema: haena: hata: leekeme.

¹⁶Mo haliwekina: biki manuta: Saimono biki ma:nda: Yesuma: leeke bikita: Pida leekeme. ¹⁷Dia:mesi Dioni hamala:ta: Sepedina: eiyeye yaapo Yesuma: ipilika: biki ma:nda: Boana:si leekeme. Do bikita: Tutu lita:la: ekina: eiyeeke. ¹⁸⁻¹⁹A:ndutu Pilipi Badolomiu make Ma:tiu make Tomasi make A:lopiya:sina: eiyeye Dia:mesi make Ta:dia:si make Saimono Seloti make mo Isekatioti hali Diudasita: Yesu lina: a:nda: lomba: polo pieke hali make do haliweki paeyaona: bikimanue.

²⁰Kutupa Yesuta: da peekeme. Wanda:hali wopu pa mombelemeke handaa Yesuma: ipika: haliweki ameḷe ne napeke nate dia:yekeme.

²¹Doeki opuaata: ipika: tapake titima: Yesu handa: muluekema: pemekeme. Pa ekipeke mandane wanda:halima: Ipikana:ma: hone momata:la:me lea:tiki pimikieki opuaata: pemekeme.

Yesu pa:ta: mineke pankemekeeki
(*Ma:tiu 12:22-32, Luku 11:14-23, 12:10*)

²²Mandane wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: Diutuseleme da nane hao a:pa Yesu hayeke alena: pua alota: Bielisibuluma: Yesuna: lokena: talolo pa:la:me laa Ipikana:ma: hoke temoko manuna: you halina: wele pita:la: ekima: hoke temokomanu tolu lina: pia:me lemekeme.

²³Koto ekina: Yesuma: mo haliweki ipiki pa:ta: epena: laa iki pa:ta: onkoluma: laa alota: Sadanima: ipiki kone ekipa teliepe leekeme. ²⁴Mo kenke homekena: Kapomanima: ika: kone putupa alu alu pea a:nda: lia:ka:na:ta: kota: ika: wanda:halita: epeke tupa: hapeke na yelieke leekeme. ²⁵Homeke tapake wanda:halima: ika: kone putupa alu alu pea a:nda: pimika:na:ta: kota: koto tapaketa: epeke tupa: hapeke na yelieke leekeme. ²⁶Kutupata: Sadanima: ipiki kone a:nda: lia hone yaapo wia:ka:na:ta: epeke tupa: hapeke na yelieke. Ipika: wele pita:la:eki paelieke leekeme.

²⁷Kutu piliepate ma:nda:ma: mo honkopu hala: halina: da pa:ta: ipika: ala:ta: ala:ta: pake muluekema: pa ponda:pe lia pua:peke na ya:la:me leekeme. Titina:ta: mo honkopu hala: hali amba:la tonkao ipika: da pa:ta: ula: ala:ta: ala:ta: mea pua:peke ya:la:me leekeme.

²⁸⁻²⁹Iki pa:ta: ota: pi alome. Kenke wanda:halima: hoke hau peleme ekimanu paeyao make ika: Koda:na: biki lo hoeyaaseme ekimanu make Koda:ma: paeyaapeke ya:la:pate hali epima: Holi Sipitidina: biki lo hoeyaeka:na:ta: Koda:ma: koto ekita: ota: paeya wahapeke na ya:la:me leekeme. Koto hoke hauta: hoto paeyao pa u halieke leekeme. ³⁰Mo haliwekima: Yesu ipika: lokena: hoke temoko talolo pa:la:me laa lemeke handaata: koto pimanu Yesuma: leekeme.

Yesu ipika: ota: tapake wanda:hali
(*Ma:tiu 12:46-50, Luku 8:19-21*)

³¹Kutupa ipika: ama: ipika: hameke titima: a:paata: hama: nane hata: Yesu epena: pi la:niaemekeme. ³²Yesuta: wanda:hali momba:la pitimiki ale tukiki pa:ta: pitina: ikana:ma: alota: Naka: ama: kame titima: hama: nane hata: neke epoelena: handeteke halememe lemekeme.

³³⁻³⁴Kutupa Yesuma: alota: Ya ama: ya kametiti epipe laata: mo momba:la pitimiki wanda:hali handolo hata: alota: Dota: ya ama: ya kametiti do pilimime laa ³⁵Koda:na: hone pa:la: hau pu haleme wanda:hali ikita: ya kame ya ana: ya ama: halememe leekeme.

Wae ale manuna: onkoluma: pi
(*Ma:tiu 13:1-9, Luku 8:4-8*)

4 ¹Mo hande ikali leke tea:na: hata: Yesuma: pi pa waleekeme. Wanda:hali wopu a:pa ipiki pa:ta: mombelemekeme. Koto ekina: wanda:hali paeyao ikali tea:na: haena: Yesuta: ikali pa:ta: wieke palai kawaso homekena: pua pitiekeme. ²Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: onkoluma: laa pimanu wotu waleekeme. Pi walolo hata: alota:

³Opu:pe. Hali ma:nda:ma: wae alemanu tandeloluekema: peekeme. ⁴Kutupa tandela:tiki pulu haena: mandane wae manuta: pota:na: lopa: lopa: pieke ekita: ba titima: a:pa talopu nemekeme laata: ⁵Mandane wae manuta: toopimanu manda taleeke kenke sikina: lopeekeme. Koto wae sunu koto kone opeekepate kenke hosiki siki taleekeeki yaalo hata: ⁶nate talo hata: piki lopaapeke na yaalo pou ta hapiekeme ⁷Mandane wae manuta: tekeke hake ale polu pa:ta:manu lopeekeme. Kutupa mo tekeke hake alemanu opa:liaaso hande wae alemanu opolo pieke ekita: tumbuaeyekeme. Kutu pieke ekima: kiliki na a:eyekeme. ⁸Kutu piekepate mandane wae ale manuta: epeke kenkena: lopeekeeki patela opa:liaota: napeke wiekeeki manuta: dupae. Mandaneeki 30 tupa: mandaneeki 60 tupa: mandaneeki 100 tupa: wiekeme leekeme.

⁹Kutupa Yesuma: alota: Katake lomba:la: halima: wotu opina:e leekeme.

Pi manuta: onkoluma:ma: leeke ekina: teke
(*Ma:tiu 13:10-17, Luku 8:9-10*)

¹⁰Ipika: honu make haena: wanda:hali pemeke naneta: ipiki teke pa:ta: haemeke wanda:halima: hande ¹²haliweki ameḷe make Yesu pa:ta: ipika: onkoluma: leeke ekina: lota: pimikime. ¹¹Ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: Koda:na: Kilu Tombuaō Hala:eki a:mbaala: ekimanu handilimikie. Pate pa hao haleme wanda:hali pa:ta:ta: onkoluma: ala: ekimanu homeke opilimikie.

¹²Handena:yeke onkoluma:manu la:la:pate handa: wina:yeke na la:la:me.

Opina:yeke onkoluma: pimanu la:la:pate ota: hone wina:yeke na la:la:me.

Opimika:na: yoluta: hone ma:nda: la:ka:la: mina wimika:na:ta: ika: hoke hau paeyaalo pia:me leekeme.

Wae tandelaasa: onkoluma: pina: teke la haleekeeki

(Ma:tiu 13:18-23, Luku 8:11-15)

¹³Kutupa Yesuma: iki pa:ta: alota: Do onkoluma: alo ekita: ikana:ma: hone na witelemepe. Kota: do alo ekita: hone na wimika:na:ta: onkoluma: aloeki paeyao ekipa hone wilimikipe leekeme. ¹⁴Hande wae alemanu tandeleeki halima: Koda:na: pi alemanu tandelo hala:me leekeme. ¹⁵Mo hande pota:na: haleme wanda:hali pa:ta: pi alemanu lopa: lopa: pu hala:me. Kutupa opitolo haena: kone mo tandeleeki pi ale manuta: Sadanima: koto kone a:pa yoka: mea pu hala:me. ¹⁶⁻¹⁷Mandane wanda:halita: toopi manda taleeki kenke sikina: lopa:niaasa: wae ale manuma: handelememe. Pi opuelemepate koto kone ta:na:ma: homolo hata: minelemepate wopu na mendiaake hosiki hao kutupa ka:nda:ma: homa:la:eki make a:nda: lita:la:eki make koto pi alena: epea:ka:na:ta: koto kone lopo halememe leekeme. ¹⁸Mandane wanda:halita: mo tekeke hapeleke ale polu pa:ta: tandeleeki wae ale manuma: handelememe leekeme. Mo hande pi alemanu opitelemepate ¹⁹kenke hau hone wita:la:eki manuma: hamoko alemanu pa:ta: ta:na: homa:la:eki manuma: mandane alemanu pa:ta: we pamba:la:eki manuma: mo hande pi alemanu da:ka:pa: miniki pita:ka:na:ta: napeke na u halememe leekeme. ²⁰Kutu pitelemepate mandane wanda:halita: epeke kenke seliapona: lopeekeeki manuma: handelememe laa pi alemanu opua meata: kutupa napeke a:eyo halememe leekeme. Mandaneeki 30 tupa: mandaneeki 60 tupa: mandaneeki 100 tupa: a:eyo halememe leekeme.

Paa a:mbaasa: pi

(Luku 8:16-18)

²¹Kutupa Yesuma: iki pa:ta: lota: pitolo alota: Ola:pake mea epemeka:na:ta: disi tieke oto pa:ta: wilimikipe o bedi tokele pa:ta: wilimikipe. Dia:me. Manda keo u halememe leekeme. ²²Kutupa panka: wilimieki manuta: ma:nda:ma: walena:yeke panka: wilimime. A:mbao wilimieki manuta: ma:nda:ma: ka:la:pena:yeke a:mbao wilimime leekeme. ²³Katake lomba:la: halima: wotu opina:e leekeme.

²⁴Kutupa Yesuma: iki pa:ta: alota: Mo opiteleme ekimanu hone wopu wia:pa:peke. Ikana:ma: haleme tupa: kone koto ana:na: paa milimikie. Kutupa pa haka:ta:pao mandane ekimanu make milimikie leekeme.

²⁵Ala:ta: ala:ta: wia hala: halima: mandane ekimanu make haka:ta:pao milieki leekeme. Ala:ta: ala:ta: na wia hala: halima:ta: ala:ta: ma:nda: na milieki. Ipika: wia hala:eki kone mata:lieki leekeme.

Wae ale ipiki kone opa:la: ekina: onkoluma: pi

²⁶Kutupa Yesuma: alota: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki dupae. Hali ma:nda:ma: wae alemanu kenkena: tandeleekeme. ²⁷Kutupa timba: leeke pelia:tiki da ka:la:peeke tiatiki piekeme. Kutupa hande wae alemanu patela opa:liaeyekeme. Opa:liao pieke ekita: ekipa opa:la:pe mo halita: mateekeme. ²⁸Wae ale manuta: kenkema: peaaseke handaa wae ale opo halememe. Katake titina: amba:la: ka:la:paata: wetepena: honke pankaata: kutupa napeke panka tumba: wilieke leekeme. ²⁹Kutu piliepate napeke naa pia:ka:na:ta: koto kone kepetema: poka:mepi pilieke. Mo naa pita:la: dina: ya:leke handaa milieke leekeme.

Masidadi waena: onkoluma: pi
(*Ma:tiu 13:31-32,34, Luku 13:18-19*)

³⁰Kutupa Yesuma: alota: Koda:na: Kilu Tombuao Hala: ekita: alekema: handena: loluma:pe o eki onkoluma: loluma:pe leekeme. ³¹Ipikita: masidadi wae ale sikima: handa:la:me leekeme. Mo wae alesiki ota: hosiki alesiki ya:la:pate ³²kenkena: nokepea:ka:na:ta: opa:liaota: beli ponda:pa ota: tieke halieke laa kutupa paleke paleke tiekemanu pilia:ka:na: kotota: ba titima: katake tu pa:ta: a:pa dake hapeke ya:la:me leekeme.

³³Kutupiki onkoluma:manu Yesuma: iki pa:ta: waleeke ekita: opuma homaena: leekeme. ³⁴Onkoluma:manu pi waleekepate pi ma:nda: na waleke ipika: disaipolo haliweki pa:ta: homeke pi tekemanu la haleekeme.

Yesuna: pima: po tilipu make ikali homanu make tunkulaeeyekeeki
(*Ma:tiu 8:23-27, Luku 8:22-25*)

³⁵Koto onkoluma: leeke natena: welealo nane Yesuma: iki pa:ta: alota: Nikita: do ikali tunkula mo tea: nane pomana:e leekeme. ³⁶Kutupa wanda:hali mina:pa:lao Yesuta: mo kawaso pa:ta: pitieke tupa: pita: pelia haena: haliwekima: mea pemekeme. Kawaso mandane ekimanu make tonka:na: apa:tao pemekeme. ³⁷Po tilipu tieke epeekeme. Kutupa ikali ho a:meiya mo kawaso litolo hata: ikali pambo tumbiekeme. Koto ekina: mo kawasona: ikalima: amba: tumbuluekema: dodo piekeme. ³⁸Kutu piekepate Yesuta: kawaso mendeke nane pita ka:nda: lia peliekeme. Haliwekima: Yesu mea tiao ipiki pa:ta: alota: Disao. Niki homoluma:ma: hone na witelepe lemekeme.

³⁹Yesuma: tiao mo po tilipu pa:ta: make mo ikali pa:ta: make pi alo hata: alota: Pae. Tunkulie leekeme. Po tilipu tunkula ikali la:ma: la:ma: na piki pa wiekeme. ⁴⁰Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Alekena: paala:ma: homelemepe. Ikita: Koda: pa:ta: hone na tulaasemepe leekeme.

⁴¹Mo disaipolo haliwekima: penkilipa:tia pomua ika: ika: kone pi lemeekeeki dupa. Do halita: epi ya:ka:ta:pe. Po tilipuma: make ikalima: make ipika: pi opua tunkulia:me lemekeme.

Yesuma: hoke temokoma: keao hayeke hali homeke epeaeyekeeki
(Ma:tiu 8:28-34, Luku 8:26-39)

5 ¹Mo hande ikali leke mone tea: nane yopuata: mo Kedasa wanda:halina: kenke nane pemekeme. ²⁻³Kutupa koto kone mo kawaso mina:pa:lao puaata: weleke pa:ta: hoke temoko pitieke hali ma:nda: manda: hande piekeme. Mo halita: hali holiki u hayeke tikene da pa:ta:manu hao opolo a:pa Yesu manda: hande pipikime. Hande halita: koto tikena: da pa:ta:manu hao hayekeme. Hali ma:nda:ma: seni puma: kone ipiki pa tonkaapeke na yeekeme. ⁴Amba:ta: hoto eleke eleke ipika: kiki anke yaapo seni pu manuma: tonkao haemekepate ipika: kiki tonkao hayeke seni pumanu tunkula:tiki piekeme. Kutupa ipika: anke tonkao hayeke seni pumanu tunkulu bepi pia:tiki piekeme. Kutupata: hali ma:nda:ma: honkopu hao homu peapeke na yeekeme. ⁵Ipikana:ma: tikene da pa:ta:manu pote pa:ta:manu make timba natena: hoto paeyao e wi alo hata: ipika: kone toopima: litolo hata: hao hayekeme.

⁶Kutupa ipikita: papate hata: Yesu hando haota: aiya pua ipiki pa:ta: panda: puniaeyekeme. ⁷Kutupa pi anekehapu alo hata: alota: Yesuo. Neketa: ota: oli Manda Hala: Koda: Tiekena: Eiyeeke leekeme. I pa:ta: eki puluekema: a:pa pipe laa Koda:ma: I handolo haena: neke pa:ta: alo I tanda tanda na peapee leekeme. ⁸Yesuma: amba: kone ipiki pa:ta: Hoke temokoo. Do hali mina:pa:lao pue leeke handaa mo halima: koto leekeme.

⁹Kutupa Yesuma: ipiki pa:ta: lota: pitolo alota: Naka: bikita: epi ya:ka:ta:pe laa ipikana:ma: alota: Yaka bikita: Eleke elekee laata: Nikita: wopu eleke eleke halomeke handa loa:me leekeme. ¹⁰Kutupa ipikana:ma: Yesu pa:ta: Mo hoke temokomanu do kenke mina:pa:lao na pena: laa honke honke wopu leekeme.

¹¹Ma:na: titi peiyene tea:na: ne nalo haena: ¹²mo hoke temoko manuma: Yesu pa:ta: honke lemekeeki dupa. Ma:na: titina: weleke pa:ta: pitulu pomono lae lemekeme. ¹³Koto ekina: Yesuma: pitulu pena: leekeme. Mo hoke temoko manuma: mo hali mina:pa:lao ma:na: titina: weleke pa:ta: pitulu pemekeme. Koto ma:na: titita: 2 daoseni tupa: mo peiyene seseme~~l~~ena: aiya hola:pa:niao ikali pa:ta: puaata: ikali naa honki lemekeme.

¹⁴Koto ekina: mo ma:na:titi handeteke haemeke haliwekima: pindipa puaata: daoni nane haemeke wanda:hali topu da pa:ta:manu haemeke wanda:hali make la:tiki pomimikita: wanda:halima: hande pieke ekimanu handuluekema: pemekeme. ¹⁵Kutupa Yesu pa:ta: a:paata: amba: hande weleke pa:ta: hoke temokomanu pitieke hali koto pa:ta: dau yama epeke hone wia pitiekeeki handemeke handaa paala:ma: homemekeme. ¹⁶Kutupa amba: hande hoke temokomanu pitieke hali pa:ta: pieke ekimanu make mo ma:na:manu pa:ta: pieke ekimanu make handemeke wanda:halima:ta: la hale hale pimikime.

¹⁷Koto ekina: koto kone Yesu ika: kenke mina:pa:lao pena:yeke Pu pu lemekeme.

¹⁸Hande kawasona: kone pitulu pulu haena: amba: hoke temokomanu pitieke halima: Yesu pa:ta: Hapana:e laa pi wopu leekeme.

¹⁹Koto leekepate Yesuma: na epena: laaka:na:ta: ipiki pa:ta: alota: Naka: Tekehalima: neke pa:ta: peaasa: ekimanu make neke pa:ta: a:ta:ma: homa:la: ekimanu make naka: yankeketiti pa:ta: pua lapeke leekeme.

²⁰Mo halima: Daoni kiki yaapo haemeke kenke nane puaata: Yesuma: peaasa: ekimanu waloendi piekeme. Kutupa wanda:hali paeyaoma: opuaata: penkilipa:tia pomimikime.

Diaitusina: waneke pita: Yesuna: dau wataeyeke wanda: yaapo

(Ma:tiu 9:18-26, Luku 8:40-56)

²¹Yesu mo kawasona: pita mone tea:na: paa la:ka:la peeketa: wanda:hali wopu ipiki pa:ta: a:pa mombelekekeme. Ipikita: tunkulu pa ula: ikali tea:na: haena: mombelekekeme. ²²Pi hotu haemeke da you hali ma:nda: Diaitisima: a:pa Yesuna: anke teke pa:ta: panda:puniaio honke alo hata: alota: ²³Ya wandikisiki ota: homuluekema: taapolo pila:me leekeme. Tiao haena:yeke nakana:ma: a:pa naka: kikima: ipiki wataapeke leekeme.

²⁴Kutupa Yesu Diaitusi yaapo pepekeme. Wanda:hali wopu Yesu ameḷe pulu hata: pendila pendila putia pemekeme.

²⁵Koto pa:ta: wanda: ma:nda: hayekeme. Mo wanda:ta: bapi 12 tukiki pa:ta: hata: we yopu hayekeme. ²⁶Dokeda titima: taapemeke ekima: tanda halo haemekema: ipika: mani paeyao pa batiki piekepate we na tunkuliki pa daeyatiki piekeme. ²⁷Wanda:halima: Yesu pa:ta: lemeke pi mo wanda:ma: opuaata: wanda:hali anka:lopuna: pua Yesuna: hoki nane puaata: ipika: dau wataeyekeme. ²⁸Ipika: honema:ta: mo ipika: dau wataoka:na:ta: I epeaalieke hone wiekeme.

²⁹Kutupa koto kone we yopu hayekeeki tunkula ipika: honema: hone witolo hata:ta: hande yeni paeya:me. Ameta: tiaasome hone wiekeme. ³⁰Yesuma: ipika: honema: kone hone witolo hata: ya wele pita:la:eki mandane ekita: pea:ka:ta:me hone wiekeme. Kutupa koto kone mo wanda:hali pa:ta: la:ka:la hata: alota: Epina: kikima: ya dau wataeya:pe leekeme.

³¹Ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Handa:taa. Do wanda:hali wopuma: pendila pendila piteleme ekita: do handolo hata: kone nakana:ma: alota: Ita: epima: wataeya:pe aleme lemekepate

³²Yesuma: ipiki wataeyeke wanda: o hali handuluekema: hando hopa:liaeyekeme. ³³Mo wanda:ma: ipiki epeaeyekeeki hone witolo hata: paala:ma: homolo hata: putu putu lutiki a:pa Yesuna: anke pa:ta: panda:puniaeyekeme. Kutupa Yesu pa:ta: ota: ekimanu pi peneme yao laata: hande alemanu la haleekeme. ³⁴Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Ya

wandikio. I pa:ta: hone tulaase ekima: tiaaseme. Puki lopianiao pua:peke. Naka: yeni paeya:me leekeme.

³⁵ Yesuma: pi pa alo haena: mandane haliwekima: hande pi hotu haemeke da you halina: da nane hao a:pa alota: Naka: wandikita: ota: homea:me laa Ekipeke mo Disa honke loloendi pitelepe lemekeme.

³⁶ Koto lemekepate Yesuma: na opiki mo hali pa:ta: alota: Paala:ma: na homa:peke. I pa:ta: pa hone tulaapeke leekeme. ³⁷ Yesuma: Pida pita: Dia:mesi Dioni hamāla: make koto haliweki homeke ipiki telina: leekeme.

³⁸ Pi hotu haemeke da you halina: da pa:ta: opolo pemekepate Yesuma: wanda:hali wopuma: e la alu alu pitolo haemekeeki opiekeke. ³⁹ Kutupa honda: pambaata: wanda:hali pa:ta: alota: Ekipeke e la alu alu pitelemepe. Mo wandikita: na homa:la:pate u pela:me leekeme.

⁴⁰ Wanda:halima: ipiki pa:ta: ki taemekeme. Kutu pimikipate Yesuma: mo wanda:hali paeyao hama tolu liekeme. Wandikina: inkiki ateke yaapo ipiki ameḷe haemeke haliweki make wandiki wieke alena: hatuku peekeme. ⁴¹ Kutupa ipikana:ma: mo wandikina: kiki minaaka:na: alota: Talida kumi o Wandikio. Neke pa:ta: tiae alome leekeme.

⁴² Kuta kone mo wandiki tiao pota: pomiekeme. Ipika: bapita: 12 paeyeke handaa loa:me. Koto piekeeki handaata: wanda:halima: penkilipa:tia pomua pomoma: homemekeme. ⁴³ Yesuma: iki pa:ta: hando alo hata: alota: Ma:nda: pa:ta: na lapa:peke leekeme. Kutupa wandiki pa:ta: ne mea hala:pa:peke leekeme.

Yesuta: Na:sa:tete da nane peekeeki

(Ma:tiu 13:53-58, Luku 4:16-30)

6 ¹ Yesuma: koto pa:ta: mina:pa:lao ipika: disaipolo haliweki ameḷe da nane pemekeme. ² Kutupa mo Hoto Pila: Natena: Diu haliwekina: pi hotu haemeke da tukiki pa:ta: honda: pamba puaata: pi waleekeme. Mo yeni pu haemeke da pa:ta: pitimiki wanda:hali wopuma: opua penkilipa:tia pominolo hata: alota: Do wala:la:eki paeyaota: ipikana:ma: hando pa:ta: opua pa:la:pe. Do halima: ipikana:ma: epeke honemanu ekipa handa: wia mea pa:la:pe laa ipikana:ma: wele pita:la: ekimanu do aleke welema: pita:la:pe. ³ Do halita: kapenda hali dia:ya:ka:ta:pe laa Metina: eiyeke dia:ya:ka:ta:pe. Dia:mesi Diosepe Diudasi make Saimono make ipika: hameke titi dia:ya:ka:ta:pe laa Ipika: beliki titi do pa:ta: niki ameḷe na halemepe lemekeme. Kutupa ipiki pa:ta: honditi pitolo hata: lemekeme.

⁴ Koto lemeke ekina: Yesuma: iki pa:ta: alota: potopede halita: da ma:nda: wanda:hali paeyaoma:ta: ipika: pi opu halempate ipika: da haleme wanda:halima: make ipika: tapake manuma: make ikana:ma:ta: ipika: pi na opilimikie leekeme.

⁵ Kutupa Yesuma: ipika: da pa:ta: hata: wele pita:la: ekimanu pia:peke na yeekepate pa yeni hayeke wanda:halimanu ipika: kikima: minaa ika: yeni

tandelaeyekeme. ⁶Ika: hone na tulaemeke ekina: Yesuma: penkilipa:tia pomino hata: ikita: ekipeke pi na opitolo pitelemepe hone wiekeme. Kutupa mo da ma:nda: pa:ta:manu pomino hata: pi wala:tiki piekeme.

Yesuma: ipika: disaipolo haliweki tapaeyekeeki

(Ma:tiu 10:5-15, Luku 9:1-6)

⁷Kutupa Yesuma: mo hande 12 haliweki ipiki pa:ta: epena:yeke wi la: mea yaapo la la pu tapa tapa piekeme. Ikana:ma: mo hoke temokomanu tolu lina:yeke ipika: wele pita:la:eki haleekeme. ⁸Kutupa mana: alo hata: alota: Tumapu homeke mea minaa ala:ta: ma:nda: na mea miniki pua:pa:peke laata: tia nu make mani make na mea pua:pa:peke. ⁹Anke dake pambaota: sedi yaapo atulao na pambaake pua:pa:peke leekeme. ¹⁰Pi ma:nda: make alota: Da ma:nda: hala: alena: pemeka:na:ta: hali ma:nda:na: da pa:ta: pelia haluekema: honda: pambemeka:na:ta: kota: koto da pa:ta: homeke hao hapa:peke. Kutupa mo damanu mina:pa:lao da ma:nda: hala: alena: pemeka:na:ta: titina: honda: pamba pua haeme data: mina:pa:lao pua:pa:peke leekeme. ¹¹Da ma:nda: nane pemeka:na:ta: iki na handa: mimika:na:ta: ika: pi na opimiki kiaemeka:na:ta: kota: koto da pa:ta: na hake pemeka:na:ta: ika: ankena: tala:la: dokolo tandelapa:peke. Mo wanda:halima: kiaemekeeki tombo waluekema: tandelapa:peke leekeme.

¹²Kutupa mo disaipolo haliwekima: puaata: wanda:hali pa:ta: pi walolo hata: alota: Hone ma:nda: la:ka:la wia:pa:peke laata: ¹³hoke temokomanu wopu tolu liaata: yeni haemeke wanda:hali wopuna: youna: honkuma: handeke ale lekeeki holaota: tandelena: peamekeme.

Bapitaisi peao hayeke hali Dionita: homeekeeki

(Ma:tiu 14:1-12, Luku 9:7-9)

¹⁴Wanda:halima: Yesuna: biki kende tupa: wina: lemeke handaa Kini Hetodima: Yesuma: tapaeyeke haliwekima: pieke ekimanu opieke. Mandane wanda:halima: alota: Bapitaisi peao hayeke hali Dionita: homa kone paa tiao pia:ka:ta:me laa koto pa:la: ekima: do wele pita:la: ekimanu pitolo pia:ka:ta:me lemekeme.

¹⁵Koto lemekepate mandane wanda:halima: alota: Ipikita: Elaidia ya:ka:ta:me lemekepate mandane wanda:halima: alota: Ipikita: potopede hali ma:nda: ya:ka:ta:me laa amba: kone hayeke hali tupa: ya:ka:ta:me lemekeme.

¹⁶Hetodima: koto pimanu opua alota: Ipikita: Dionie. Ima: you tunkulua: hali tiao pia:ka:ta:me leekeme. ¹⁷Amba:ta: Hetodima: Dioni yola: mea epena:yeke haliweki tapaota: Dionita: tonkao dipula mea lopaeyekeme. Hetodiasima: honke leeke handaa piekeme. Hetodiasita: Hetodina: hameke Pilipina: wanda: hayekepate Hetodima: petolo

miekeme. ¹⁸Dionima: Hetodi pa:ta: pi amba: leekeeki dupa. Naka: kamena: wanda: petolo mele ekita: ana: na pa:la:me leekeme.

¹⁹Koto leeke handaata: Hetodiasima: Dioni pa:ta: mineke pankolo hata: luekema: hōlinda:lu hayekepate lia:peke na yekeme. ²⁰Hetodima:ta: Dionina: tiki tiki hau pu hayekeeki make yako piki hali make handeeki handaata: ipiki pa:ta: paala:ma: homolo hata: panka mea hao hayekeme. Dionima: wala:tiki pieke pimanu Hetodima: opua weiya:tiki piekepate ta:na:ma: homa opua:tiki piekeme.

²¹Hetodima: ipika: mendieke nate epeeke handaata: ne pambuluekema: ipika: kapomani tumiki haliweki make ipika: a:nda: tumiki haliweki make Ka:lili nane haemeke hali tieke tieke make wi la: mepi pieke a:pa mombelemekeme. Koto dina:ta: Hetodiasima: Yaka natee hone wiekeme. ²²Hetodiasina: wanekeema: a:paata: keliapo pambolo hata: Hetodi make epemeke haliweki make ta:na:ma: homaeyeke handaa kini halima: mo wandiki pa:ta: alota: Naka: hone pa:la: ale I pa:ta: honke leka:na:ta: ota: kulueke leekeme. ²³Mo wandiki pa:ta: la: witolo hata: alota: Naka: hone pa:la: ale I pa:ta: honke leka:na:ta: ota: kulueke. Ya kilu tombuaō hala:eki kone putupa ota: kulueke leekeme.

²⁴Koto leeke handaa mo wandikima: puaata: ipika: ama: pa:ta: lota: pea alota: Aleke honke lonope leekeme. Mo wanda:ma: alota: Bapitaisi peao haya: hali Dioni ipika: you honke lae leekeme.

²⁵Kutupa mo wandikima: koto kone kini hali pa:ta: ai a:pa honke alo hata: alota: Yaka hone pa:la: aleta: mo bapitaisi peao haya: hali Dionina: youta: metekina: wia ame do kone kuelena:e leekeme.

²⁶Mo kini halima: ipika: pukima: tanda wotu homeekepate mo la: wieke pimanu leeke handaa make mo epemeke haliweki haemeke handaa make ipika: pi tunkula:peke na yeeke handaata: ²⁷kota: koto kone ipikana:ma: ipika: a:ndeli miniki hali homekema: Dionina: you tunkulu mea epena:yeke tapaeyekeme. Kutupa mo halima: puaata: dipula da pa:ta: Dionina: you tunkula ²⁸metekina: wia mea a:paata: mo wandiki pa:ta: haleekeme. Mo wandikima: meata: ipika: inkiki pa:ta: haleekeme. ²⁹Dionina: disaipolo haliweki manuma: opuaata: ipika: toko mulu puaata: toopi ka:ka:na: pa:ta: pua tu wimikime.

Pi mea pemeke haliwekita: paa epemekeeki

(Luku 9:10)

³⁰Hande tapaeyeke haliwekima: Yesu pa:ta: paa a:paata: ika: pi walemeke ekimanu make ika: pimiki ekimanu paeyao make Yesu pa:ta: lemekeme.

³¹Wanda:hali wopu pa a:pa:tiki pua:tiki pimiki handaa Yesu ipika: disaipolo haliweki amele ne napeke nate dia: yeekeme. Koto ekina: Yesuma: iki pa:ta: alota: Iki homeke pomana: ipupe. Mo Keneme nane hoto siki pitulu pomana:e leekeme. ³²Kutupa amba: hande kawasona: pita keneme nane pemekeme.

³³Keneme nane pemekepate wanda:hali wopuma: ika: pemekeeki handolo hata: dota: handa: haliweki ya:ka:ta:me hone wimikime. Ikana:ma: daoni paeyao mina:pa:lao anke hao paka:lao puaata: Yesu ameda ai na opolo yapemeke haena: iki amba:la opolo yapemekeme.

³⁴Yesuma: mo kawaso mina:pa:lao kenke nane opolo pulu hata: wanda:hali wopu handaata: ikita: mo handeteke hala: hali dia: ya:la: sipisipi ma:na:manu tupa: handaata: ipika: pukima: e alo hata: iki pa:ta: a:ta:ma: homeekeme. Kutupa pimanu wopu waleekeme.

Yesuma: 5 daoseni haliweki pa:ta: ne haleekeeki

(Ma:tiu 14:13-21, Luku 9:10-17, Dioni 6:1-14)

³⁵Kutupa nate paeta:leke handaa ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: a:pa alota: Do aneta: keneme nanee. Ameta: nate paeta:la:me laa ³⁶topu da aneke da pa:ta:manu make wanda:halima: ne hamba:tiki pena: tapa tapa pie lemekeme.

³⁷Koto lemekepate Yesuma: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: nemanu mandaneeki mea hala:pa:peke leekeme. Ikana:ma: ipiki pa:ta: alota: Nikana:ma: 200 kina mea pua palaowa hambaata: iki nena:yeke halomono alepe lemekeme.

³⁸Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Mo palaowa kitiki siki ekipu halemepe handolo pupe leekeme. Kutupa ikana:ma: handaa paa a:pa alota: Yunki hata: ula:me kutupa ta:pelita: yaapo ula:me lemekeme.

³⁹Koto lemeketa: Yesuma: iki pa:ta: pi alo hata: alota: Mo noma: seliapona: momba:la pituma: pituma: pea pita:pe leekeme. ⁴⁰Koto ekina: mo hande momba:la pituma: pituma: pemeke wanda:halita: mandaneeki 100 tupa: mandaneeki 50 tupa: pituma: pituma: pea pitimikime. ⁴¹Kutupa Yesuma: hande palaowa kitiki siki yunki hata: make hande ta:peli yaapo make minaata: ya nane handa:liao Koda: pa:ta: keiyae laata: palaowa kitiki sunu pindi pindi pea ipika: disaipolo haliwekima: mea wanda:hali mina:yeke hale hale piekeme. Ipikana:ma: ta:peli yaapo make pindi pindi pea disaipolo haliwekima: hale hale pina: haleekeme. ⁴²Paeyaoma: naaka:na:ta: Weleke tala:me lemekeme. ⁴³Mo wanda:hali pa:ta: pa wieke palaowa ta:peli putu piliki pa wieke ekimanu meata: nu 12 tumbaemekeme. ⁴⁴Kutupa hande palaowa kitiki sunu nemeke haliwekita: 5 daoseni haliwekie.

Yesuta: ikali manda peekeeki

(Ma:tiu 14:22-33, Dioni 6:15-21)

⁴⁵Koto kone Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Kawasona: pita mone tea:na: hala: da Betesaida da pa:ta: iki amba:la opolo pua:pa:peke laata: mo hande wanda:hali wopu tapa tapa piekeme.

⁴⁶Kutupa Yesuma: mo disaipolo haliweki mina:pa:laota: pote pa:ta:

yeni pulu peekeme. ⁴⁷Timba:leke hauta: kawaso ikali tukikina: pulu haena: ipika: honu makesiki kenkena: hayekeme. ⁴⁸Yesuma: handaata: ipika: disaipolo haliwekima: deli awolo hata: po tieke wenoko nane epeeke handaa weleke we pimikieki handeekeme. Koto ekina: da ka:la:puluekema: okona: Yesuta: mo haliweki haemeke alena: poluekema: ikali manda ankena: peekeme. Lombe pu pa poluekema: hone wiekepate ⁴⁹mo haliwekima: ipiki ikali manda ankena: peekeeki handaata: temokopate ipula:me hone witolo hata: e wi lemekeme. ⁵⁰Paeyaoma: ipiki handolo hata: paala:ma: wotu homemekeme.

Kutu pimikipate koto kone Yesuma: iki pa:ta: pi alo hata: alota: Honkopu hape. Dota: Ie. Paala:ma: na homa:pepee leekeme. ⁵¹Kutupa Yesuta: mo kawasona: iki ameḷe pitulu peeke haena:ta: po tieke tunkuliekeme. Kutu pieketa: mo haliwekima: penkilipa:tia pomimikime. ⁵²Pa ekipeke ikana:ma:ta: mo hande 5 daoseni wanda:hali pa:ta: palaowa kitiki sunu telipieke ekina: teketa: hone lenkipa na wimiki ekiyalo hone na wimikime.

Kenesatete pa:ta: pemekeeki

(Ma:tiu 14:34-36)

⁵³Mo kawasona: ikali tunkula puata: Kenesatete nane opolo puata: mo kawaso a:ndimikime. ⁵⁴Kawaso mina:pa:laemeketa: kutaa kone wanda:halima: ipika: leke popeleke handolo hata: hone wimikime. ⁵⁵Koto ekina: koto da nina: aiya pua mo yeni hapa wieke wanda:hali tilina: mu wiaata: Yesu hayeke pa:ta: mea pemekeme. ⁵⁶Yesu peeke alena: paeyao pa:ta: da nane make daonimanu make topu topu da nina: make opolo peeke dina: da nane yeni hapa wimiki wanda:hali mea tia pua makedi yalao tu uma: uma: pimikime. Kutupa mo wanda:halima: Yesuna: dau honiki wataaluekema: honke lemekeme. Wataemeke wanda:halina: yeni tandelemekeme.

Apa:meina: mana: pimanu

(Ma:tiu 15:1-9)

7 ¹Pa:tisi haliweki make mandane wape pea wala:tiki pu haemeke haliweki make Diutuseleme da mina:pa:lao a:paata: Yesu pa:ta: mombelemekeme. ²Kutupa Yesuna: disaipolo haliwekima: na tandepemeke kikima: ne nemekeeki handemekeme. Mo Pa:tisi haliwekima: dupiki tandepa:peke laa lemekeme tupa: kiki na tandepemekeme.

³Hande Pa:tisi haliwekima: make Diu haliweki paeyaoma: make apa:meina: haumanu pu haemekeeki hone witolo hata: ne noluekema: kiki amba:la tandepo haemekeme. ⁴Kutupa makedina: hao a:paata: ikali ai na peki hata:ta: ne ai na netiki pu halememe. Ika: apa:meina: titina:

haumanu make wopu opua pu halememe. Koto ekina: kapomanu make sosepenimanu make kopama: wepiki metekimanu make bedi make tandepo halememe.

⁵Kutupa mo Pa:tisi haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make Yesu pa:ta: lota: pitolo hata: alota: Naka: disaipolo haliwekima: ika: ateke meiyekena: haumanu na opiki ekipeke kiki hoke ekima: ne no halemepe lemekeme.

⁶Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ikita: yayapiki hau pu haleme haliwekie laata: Aisayama: iki pa:ta: pi walolo hata: wape piekeeki dupa.

Do wanda:halima: ika: hambilikima: yaka biki mea
a:meiyaasemepate ika: puki pa:ta: hone ta:ta: witelememe.

⁷I pa:ta: pa hameke panda: puniao yeni pu halememe. Pa ekipeke ikana:ma: Dota: Koda:na: pi wieke ekimanue alo hata: pa ika: ateke meiyekena: wimikieki kone walo halememe laa
wape piekeme laata:

⁸Yesuma: ombu alota: Koda:na: pi ula: ekimanu na waleke ika: ateke meiyekena:eki kone walo halememe leekeme.

⁹Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Koda:na: pi ula: ekimanu mina:pa:laota: ika: ateke meiyekena: hau pimiki ekimanu pu haleme ekita: epeke hau pitolo pimipe laata: ¹⁰Mosesima: alota: Naka: ama: apa: yaapo oto pa:ta: hapeke la:la:me. Kutupa ipika: apa: ama: pa:ta: hoke pi ala: halita: ota: homena: lia:pa:peke la:la:me leekeme. ¹¹Koto leekepate ikana:ma: alota: Hali ma:nda:ma: ipika: apa: ama: pa:ta: alota: Ipiliki pa:ta: kulu polo ala:ta: ameta: Kobana ula:me lea:ka:na:ta: kobana la:la: ekita: Koda:na: ekie ¹²kota: ikana:ma:ta: mo halima: ipika: apa: ama: pa:ta: koto ala:ta: hala:peke na ya:la:me lo halememe. ¹³Do tupa: ika: ateke meiyekema: pimiki ekimanu opitolo hata: Koda:ma: la:la: pita: alupaasememe. Kutupa ika: hoki nane telieleme haliweki make walo halememe laata: Koto tupa: kone mandane haumanu make pu halememe leekeme.

Wanda:halina: puki h*aj*i peaasa: ekimanu

(Ma:tiu 15:10-20)

¹⁴Kutupa Yesuma: wanda:hali ipiki pa:ta: epena:yeke paa wi lemipi piekeme. Kutupa iki pa:ta: alota: Iki paeyao ya pi opua hone wia:pa:peke. ¹⁵Wanda:halita: hama: nane ula: alemanu mea naloma:eki manuma: na hoeyaalo pa:la:pate tukiki nane wia ipula: ale manuma: kone wanda:hali hoeyaapeke ya:la:me.

¹⁷Ipikana:ma: wanda:hali mina:pa:lao da tukiki pa:ta: honda: pambeeketa: ipika: disaipolo haliwekima: onkoluma: leeke ekina: ipiki pa:ta: lota: pimikime. ¹⁸Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Kotota: iki make pi teke hone na witelemepe leekeme. Yonkeleke hama: nane ula:

alemanu mea naloma:eki manuma: tukiki nane pea:ka:na:ta: hoeyaaapeke na ya:la:me. Koto ekita: hone na witelemepe. ¹⁹Ekipeke. Neta: ipika: puki pa:ta: na peke ipika: weleke pa:ta: puaata: hoke ale yapilieke leekeme. Koto pi leeke handaata: Yesuma: nemanu paeyaota: pa napeke ana: pa:la:me leekeme.

²⁰Kutupa ipikana:ma: alota: Wanda:hali tukiki pa:ta: wia ipula: ale manuma: wanda:hali hoeyao halememe leekeme. ²¹Wanda:halina: puki tukiki pa:ta: wia hone pa:ta: ipu hala: hau manuta: dupae. Hoke honemanu make loke apa:taasa: hau make pake nala: hau make hali homena: lita:la:eki make ²²tooli ka:taasa: hau make we pamba:la: hau make hoke hoke hau make yayapiki hau make pamba: na piki hau make ne tunkula:la: hau make pi lala pu handaena: hau make hone na wiki hau make ²³do haumanu paeyaota: puki pa:ta: pita ipulu hata: wanda:hali hoeyao halememe leekeme.

Wanda: ma:nda:ma: hone tulaeyekeeki
(*Ma:tiu 15:21-28*)

²⁴Yesuma: koto alena: mina:pa:lao Taiya nane peekeme. Mo da homeke ma:nda: honda: pambaata: wanda:halima: ipiki handaama:na: a:mbao panka pituluekema: peekepate a:mbaaapeke na yeekeme. ²⁵Koto kone wanda: ma:nda:ma: Yesuna: pieke haumanu opuaata: Yesu pa:ta: a:pa ipika: anke pa:ta: panda: puniaeyekeme. Koto wanda:na: wandikita: weleke pa:ta: hoke temoko pitieke handaata: piekeme. ²⁶Ipikita: Sitia nane hala: da Pinisia wanda: kone hayekepate Kitiki pi lo hayekeme. Ipika: wandikina: weleke tukiki pa:ta: pitieke hoke temoko Yesuma: tolu lina:yeke honke leekeme. ²⁷Honke leekepate Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Weki wandiki sunuma: ne amba:la nena:e leekeme. Wekiwandiki sununa: neta: kika sunu pa:ta: mea lopaeya:ka:na:ta: ana: na pilieke leekeme.

²⁸Koto leekepate koto wanda:ma: alota: Tekehalio. Ota: alepate weki wandiki sunuma: pindipu lopa: lopa: piteleme ekimanu tokele pa:ta: kika sunuma: no halememe leekeme.

²⁹Kutupa Yesuma: mo wanda: pa:ta: alota: Koto pi leeke handaata: a:pa:la:me. Pue. Hoke temokoma: naka: wandiki mina:pa:lao opolu bao pea:me leekeme.

³⁰Kutupa ipika: da puaata: ipika: wandiki da panda: pa:ta: peli hake wiekeeki handeekepate mo hoke temoko amba: peekeme.

Yesuma: katake poko pi na lo pieke hali epeaeyekeeki

³¹Yesuma: Taiya nane la:ka:la: minaata: mo Saidoni nane make Daoni kiki yaapo haemeke kenke nane make lombei pupa Kalili ikali leke pa:ta: opolo peekeme. ³²Koto pa:ta: wanda:halima: mo pi na opu na lo pieke hali homeke Yesu pa:ta: hatuku epemekeme. Yesuma: ipika: kikima: mo

halina: loke wataena:yeke honke lemekeme. ³³Kutupa Yesuma: ipiki hosiki mopateleke wanda:hali na hayeke pa:ta: hatuku mea pua ipika: kiki māleke mo halina: katake ka:ka:na: pa:ta: pankaa:ta: kutupa dopi taata: ipika: kiki māleke yola: mea mo halina: kekekena: makeke mea kitaeyekeme.

³⁴Kutupa oli ya nane handa:liaaso hata: pomoma: homata: Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Epa:da:e leekeme. Koto pita: Lomba:e laa leekeme.

³⁵Koto kone ipika: katake yaapo lumbupa wiaata: ipika: kekeke tindipao hayeketa: kutupa pi epeke tupa: leekeme. ³⁶Yesuma: wanda:hali paeyao pa:ta: mana: honkopu hao alota: Ma:nda: pa:ta: do pitoleki na lapa:peke leekepate kone wanda:halima: pa honkopu hao la:tia tia pea hande leeke pita: kende tupa: wina: lemekeme. ³⁷Koto pita:la:eki opimiki wanda:hali paeyaoma: ota: wopu penkilipa:tia pomua:tiki pitolo hata: alota: Ipikana:ma: hau paeyao pieke ekina: epeke tupa: pu hala:me laata: pi opua:peke na ya:la: halima: opina: pi lapeke na ya:la: halima: pi lena: lo hala:me laa lemekeme.

Yesuma: wanda:hali 4 daoseni pa:ta: ne haleekeeki

(Ma:tiu 15:32-39)

8 ¹Koto pita:ta: wanda:hali wopu tayaemeketa: kutupa napeke ne dia:yekeme. Yesuma: ipika: disaipolo haliweki ipiki pa:ta: epena: wi la: lemipi pea iki pa:ta: alota: ²Do wanda:hali pa:ta: ya pukima: e ala:me leekeme. Hoto tepo I ameḷe haememe. Kutupa ameta: napeke ne dia:me. ³Ima:ta: ika: da tea:ma: homa: paleke tapa tapa pua:ka:na:ta: kota: pota: hopikina: tea:ma: homilimikie. Mandane wanda:halita: papatena: hao a:pa pelememe leekeme.

⁴Ipika: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Do hapu hayeke alena: hata:ta: koto wanda:hali pa:ta: neta: handopate mea halomana:pe lemekeme. ⁵Yesuma: iki pa:ta: dupa lota: pitolo alota: Palaowa siki ekipu wia halemepe laa lota: piekeme. Mo haliwekima: alota: Watake hata:e lemekeme.

⁶Yesuma: mo wanda:hali wopu pa:ta: alota: Kenkena: pita:pe leekeme. Kutupa mo palaowa siki watake hata: meaata: Koda: pa:ta: keiyae pi laa pindi pindi peaata: ipika: disaipolo haliwekima: wanda:hali pa:ta: hale hale pina: haleekeme. Kutupa mo disaipolo haliwekima: mo wanda:hali pa:ta: mea hale hale pimikime. ⁷Ta:peli tepo a:nda: make wia haemeke handaa Yesuma: Koda: pa:ta: keiyae pi laata: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Do ta:pelimanu make mea hale hale pipe leekeme. ⁸⁻⁹Kutupa paeyaoma: naa weleke haemekeme. Mo wanda:halima: naa putu piliki wieke ekita: meaata: ala:ta tieke watake hata: tumbaemekeme. Wanda:halita: 4 daoseni tupa: wanda:hali haemekeme. ¹⁰Yesuma: iki paeyao tapa tapa peaata: koto kone ipika: disaipolo haliweki ameḷe kawaso pa:ta: pita Da:la:ma:nuta da nane pemekeme.

Wele pita:la:eki ma:nda: handomono pie lemekeeki
(*Ma:tiu 16:1-4*)

¹¹Pa:tisi haliwekima: Yesu pa:ta: a:pa mineke pi laa ipika: anke yololo alota: Hepeni nane wele pita:la:eki ma:nda: handomono pie lemekeme.

¹²Yesuma: ipika: pukima: pomo tieke wotu homolo hata: alota: Ame do haleme wanda:halima: ekipeke wele pita:la:eki ma:nda: weitelemepe leekeme. Iki pa:ta: ota: pi alome. Ame do haleme wanda:halima: wele pita:la:eki ma:nda: na handilimikie leekeme. ¹³Kutupa mo haliweki mina:pa:laota: kawasona: pua pita mone tea:na: peekeme.

¹⁴Yesuna: disaipolo haliwekima: palaowa hone yonka:lao na mea pemekeme. Koto ekina: kawasona: palaowa homekesiki wiekeme.

¹⁵Yesuma: mana: alo hata: iki pa:ta: alota: Wotu hapa:peke. Pa:tisi haliwekina: palaowa pombei yaasa:eki make Hetodina: palaowa pombei yaasa:eki make wotu handa:pa:peke leekeme.

¹⁶Ika: ika: kone hone wia pipi lemekeme dupa. Nikita: palaowa dia:ya:ka:ta:me lemekeme. ¹⁷Kutupa Yesuma: ika: hone wimikieki handaa iki pa:ta: alota: Ne dia: ya:leketa: pa ekipeke pipi alemepe. Ika: hone na wiki ai na handelemepe. Ika: honemanu taka:laalemepe leekeme.

¹⁸Ika: leke hala:pate na hando halemepe. Ika: katake hala:pate na opu halemepe. Na niminaasemepe. ¹⁹Mo hande palaowa siki yunki hata: 5 daoseni haliwekina: pindi pindi peaowa: pita:ma:ta: putu pilikima:ta: ala:ta tieke ekipu tumba mimipe leekeme. Ikana:ma: ipiki pa:ta: alota: 12 lemekeme.

²⁰Kutupa Yesuma: alota: Mo hande palaowa siki watake hata: mo 4 daoseni wanda:halina: pindi pindi peaowa: pita:ma:ta: putu pilikima:ta: ala:ta tieke ekipu tumba mimipe leekeme. Ikana:ma: ipiki pa:ta: alota: Watake hata:e lemekeme. ²¹Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Ai na handelemepe leekeme.

Yesuma: leke holupiki hali ma:nda:na: leke epeaeyekeeki

²²Ikana:ma: Betesaida da opolo pemekeme. Mandane wanda:halima: leke holupiki hali ma:nda: Yesu pa:ta: hatuku a:paata: koto hali wataena:yeke Yesu pa:ta: honke lemekeme. ²³Yesuma: mo hande leke holupiki halina: kiki minaata: da mina:pa:lao mo pate leke hatuku peekeme. Hatuku pua ipika: leke pa:ta: dopi taata: ipika: kiki yaapoma: mo halina: lokena: kiki tapopao lota: pitolo hata: alota: Ala:ta: ma:nda: handelepe leekeme.

²⁴Mo halima: handa:liao alota: Haliweki handolopate pa ti leke ale pominelememe leekeme. ²⁵Kutupa Yesuma: ipika: kiki yaapoma: mo halina: leke yaapo paa wataeyeke mo halima: wotu handaata: ipika: leke telipina: pa epeekeme. Kutupa ala:ta: ala:ta: paeyao epeke tupa:

handeekeme. ²⁶Yesuma: mo hali ipika: da tapaaso hata: alota: Da teke nane ai na pua:peke leekeme.

Pidama: Yesuta: Ketisoe leekeeki
(*Ma:tiu 16:13-20, Luku 9:18-21*)

²⁷Kutupa Yesuma: ipika: disaipolo haliweki amele mo Sesatia Pilipai nane damanu pa:ta: pemekeme. Pota:na: pulu hata: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: lota: piekeme dupa. Ita: epiya:ka:ta:pe. Wanda:halima: eki lo halemepe laa leekeme. ²⁸Kutupa ikana:ma: ipiki pa:ta: alota: Bapitaisi peao hayeke hali Dionie. Mandane wanda:halima:ta: Neketa: Elaidiae. Mandane wanda:halima:ta: Neketa: potopede hali ma:nda:e lo halememe lemekeme. ²⁹Kutupa iki pa:ta: paa lota: piekeme dupa. Koto lo halemepate ikana:ma:ta: Ita: epi lo halemepe leekeme. Pidama: ipika: pi hombo peaaso alota: Neketa: Ketisoe leekeme. ³⁰Yesuma: iki pa:ta: hando alo hata: alota: I pa:ta: koto aleme pita: wanda:hali ma:nda: pa:ta: na lapa:peke leekeme.

Yesuma: alota: Tanda meata: homolueke leekeeki
(*Ma:tiu 16:21-28, Luku 9:22-27*)

³¹Yesuma: panake pi ma:nda: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: walolo hata: alota: Wanda:halina: Eiyeketa: tanda tanda tieke wotu milieke leekeme. Mo tondiki haliwekima: make yeni peao haleme you haliwekima: make wape pea wala:tiki pu haleme haliwekima: make ipiki kiao limika:na:ta: homilieke leekeme. Kutu pimika:na:ta: hoto tepo wia paa tiaalieke leekeme. ³²Koto leeke ekita: ota: peneme waleekeme. Kutupa Pidama: Yesu hosiki mopate leke hatuku mea pua ipiki pa:ta: alota: Kutupiki pi na lapeke leekepate ³³Yesuma: la:ka:la ipika: disaipolo haliweki handaata: Pida hando alo hata: alota: Sadani neke pue. I teke pa:ta: na hapeke leekeme. Neketa: Koda:ma: ula: hone tupa: na wiki pa wanda:halima: witeleme hone leke wilimee leekeme.

³⁴Yesuma: pota:na: titi yola pemeke wanda:hali make ipika: disaipolo haliweki make ipiki pa:ta: epena:yeke wi lemipi peaata: iki pa:ta: alota: Ya hoki nane toluekema: hone pa:la: halima: ipiki pa:ta: kone hone ula: ekimanu tunkulaata: ipika: a:ka:tei wapepiki ti mea tia ya hoki nane telina:e leekeme. ³⁵Kutu pa:la: ekima: hali epima: ipika: hao hala:eki miniki hao haluekema: hone wia:ka:na:ta: kota: ipika: hao hala:eki kone alupilieke leekeme. Kutu piliepate I pa:ta: make do handa: Pi Seliapo pa:ta: make hone witolo hata: ipika: hao hala:eki alupaasa: halima: ota: da:taa halieke leekeme. ³⁶Hali epima: do kenke ala:ta: ala:ta: paeyao ipika:eki wina: laa alo hata: ipika: hao hala:eki alupia:ka:na:ta: kota: epeke ekita: ekipa miliepe leekeme. ³⁷Koto somema: ipika: hao hala:eki paa muluekema: alekema: topo peaalua:pe. ³⁸Do hande Koda: pa:ta: hone na wiki ti teke yoko haleme wanda:hali amele hala: hali

ma:nda: epima: I pa:ta: tonka:na: yaka pi alemanu pa:ta: tonka:na: hunkupuma: homea:ka:na:ta: kota: koto hali pa:ta: mo Wanda:halina: Eiyekema: hunkupuma: homilieke. Ipika: Atekena: paa pa:la:eki tukiki pa:ta: hao hande yakopiki enisolo tonu ameḷe ipilia: dina:ta: kota: koto hali handa:peketa: hunkupuma: homilieke.

9 ¹Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Do haleme wanda:hali mandaneeki manuta: ai na homeke pa hata: kone Koda: ipika: welema: ipika: Kilu Tombuao Hala:eki epolo pa:la: ekita: handilimikie leekeme.

Yesu wonu piekeeki
(Ma:tiu 17:1-13, Luku 9:28-36)

²Kutupa hoto yunki mindiki hata: hao Yesuma: Pida Dia:mesi Dioni tepo handa: meaata: pote tumiki pa:ta: pua ika:siki haemekeme. Kutupa ika: leke popeleke nane hata: Yesuna: loke wonu piliekeme.

³Kutupa ipika: daumanu make paa peata: hake wopu piekeme. Kenke hali ma:nda:ma: koto tupa: dau hake peapeke na ya:la:me. ⁴Kutupa Elaidia Mosesi yaapo opolo a:paata: Yesu ameḷe pi pi lo haemekeme. Kutu pitolo haena: koto disaipolo hali tepoma: handemekeme. ⁵Pidama: Yesu pa:ta: alota: Tekehalio. Do pa:ta: do haloma: ekita: a:pa:la:me. Sale da tepo a:eyamono lae laata: Homeke naka:eki ma:nda: Mosesina:eki ma:nda: Elaidiana:eki pea a:eyamono lae leekeme. ⁶Pututuma: homemeke handaa Pidama: pi loluekema: hayekepate hone na wiekeme.

⁷Kutupa koama: iki tu peaaso haena: mo koa tukiki pa:ta: pi hoḷa:makema: la:niaeyekeme dupa. Kotota: yaka puki piki wekie. Ipika: pi opua:pa:peke la:niaeyekeme. ⁸Kutupa koto kone koto hali tepoma: lekema: lekema: pimikipate hali ma:nda: na handeke Yesu homeke handemekeme.

⁹Potena: hola:pa:niaaso hata: Yesuma: iki hando alo hata: alota: Oli handemeeki ma:nda: pa:ta: na lapa:peke. Wanda:halina: Eiyeketa: ota: homa paa tiaoa haya:ka:na: alota: Ana: pilieke leekeme. ¹⁰Koto ekina: ika: kone pi wia miniki hata: ota: homa paa tiaalieke laa lea: ekita: lota: lota: pimikime. ¹¹Yesu pa:ta: lota: pimikime dupa. Pa ekipeke mo wape pea wala:tiki pu haleme haliwekima: titina: amba:la Elaidia ipilieke lo halemepe lemekeme. ¹²Kutupa Yesuma: iki pa:ta: alota: Titina: amba:la Elaidia ota: ipilieke. Ala:ta: ala:ta: tikitiki yao wina:yeke ipilieke laata: Mo hande Wanda:halina: Eiyeketa: pa:ta: tanda tieke mu yaala:ma: homao kiaalo peleme ekita: eki eki pa la:la:pe leekeme. ¹³Kutu piliepeate Ima: iki pa:ta: alome. Elaidia amba:la epea:pate pa mo Baibolo bukana: wape pa:la: tupa: ika: hone pa:la: ekimanu ipiki pa:ta: pimikime leekeme.

Hoke temokoma: hoeyaeyeke weki Yesuma: epeaeyekeeki
(Ma:tiu 17:14-21, Luku 9:37-43)

¹⁴Kutupa ikana:ma: mo mandane disaipolo haliweki haemeke alena: opolo puata: koto haliwekita: wanda:hali wopu hao popei yao yopua

haemeke ekina: handemekeme. Pa ekipeke mandane wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekita: hande disaipolo haliweki ameḷe kake neḷi pitolo hata: haemekeme. ¹⁵Kota: koto kone mo wanda:hali paeyaoma: Yesu handaata: penkilipa ipiki pa:ta: anke hao puata: pi pi lemekeme. ¹⁶Kutupa Yesuma: iki pa:ta: lota: pitolo alota: Mo haliweki ameḷe alekena: pi pi alemepe leekeme.

¹⁷Wanda:hali tukiki pa:ta: hayeke hali ma:nda:ma: ipika: pi hombo peaaso alota: Tekehalio. Yaka weki neke pa:ta: hatuku epoa:me. Hoke temoko pila: ekima: pi na lo hala:me leekeme. ¹⁸Kutupa mo hoke temokoma: da:ka:pe miniki pita:ka:na: mea lopao hala:me leekeme. Koto ekima: ya wekina: kake pa:ta: dako hankoloma: lia ipika: kake lenkena: lao hala:me leekeme. Kutupa ipika: loketa: tindipulu bao daḷa hao hala:me la ombu alota: Naka: disaipolo haliwekima: tolu lina:yeke honke loa:pate mo haliwekima: ana: na pia:me leekeme.

¹⁹Yesuma: iki pa:ta: alota: Ikita: hone na tulaaseme wanda:halie. Nate ekipuna: iki ameḷe ombu hao hanope. Nate ekipuna: ika: ka:nda: kiteleme ekimanu meonope laata: I pa:ta: hatuku ipupe leekeme. ²⁰Koto leeke mo wekita: ipiki pa:ta: hatuku mea pemekeme. Pate mo hoke temokoma: Yesu handaata: mo weki lu keayekeme. Kutu pieke mo wekita: ipika: kake pa:ta: dako hankoloma: liaaso haena: kenkena: lopaaniao petepete pomiekeme.

²¹Yesuma: ipika: ateke pa:ta: lota: pitolo alota: Do hauta: nate ekipuna: pea pa:la:pe leekeme. Ipika: atekema: alota: Panake wekisiki ya:pate kone pea pia:me laata: ²²Hoke temokoma: hoto eleke eleke ti uleke pa:ta: make ikali pa:ta: make ipiki hoeyaaluekema: mea lopaatiki pu haya:me leekeme. Kutu pia:pate nakana:ma: ana: pia:ka:na:ta: kota: niki pa:ta: a:ta:ma: homa pa:ta:la:peke leekeme. ²³Koto leeke Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Aowe. Naka: hone tulaasa: ekita: ana: pia:ka:na: kota: Ima: epeaalueke. Wanda:hali epi amedama: hone tulaeka:na:ta: hau paeyao pea:peke ya:la:me leekeme. ²⁴Kutupa koto kone mo wekina: atekema: wi alo hata: alota: Hone tulaasome. Ya hone na tulaasoeki nakana:ma: pa:ta:la:peke leekeme.

²⁵Yesuma: wanda:hali wopu aiya epemekeeki handaata: mo hoke temoko hando alo hata: alota: Pi na lao pi na opuaasa: temoko neke pa:ta: dupiki pi alome. Koto weki mina:pa:lao opolu bao yopuata: paa na honda: pamba:peke leekeme. ²⁶Koto pi opuaata: hoke temokoma: hoke e wi alo hata: mo weki wopu mea lu keaota: mina:pa:lao opolu bao yapeekeme. Kutu pieketa: mo weki ota: homeeke hali toko leke wiekeme. Koto ekina: wanda:hali eleke elekema: alota: Ipikita: ota: homea:ka:ta:me lemekepate ²⁷Yesuma: ipika: kiki yola: mea miniliaeyeke mo weki tiaeyekeme.

²⁸Yesuta: da tukiki pa:ta: honda: pambaa ipiki honu make haena: mo disaipolo haliwekima: lota: pitolo hata: alota: Nikana:ma: mo hoke temoko

tolu lia:peke na yeke ekita: ekipape lemekeme. ²⁹Koto lemeke Yesuma: iki pa:ta: alota: Kutupiki hoke temokota: Koda: pa:ta: yeni pita:la:me ekima: homeke tolu lia:peke ya:la:me leekeme.

Yesuma: ipiki homa paa tiaalo pulu pa:la:eki paa la haleekeeki
(*Ma:tiu 17:22-23, Luku 9:43-45*)

³⁰⁻³¹Koto alena: mina:pa:lao puaata: mo Ka:lili nane lombei pu pa puaata: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: pi la haluekema:ta: wanda:halima: ipiki handaapena: hone wiekeme. Ipika: disaipolo haliweki pa:ta: dupa waleekeme. Wanda:halina: Eiyeketa: haliweki oto pa:ta: haena: loluekema: mea halieke. Kutu pia:ka:na:ta: mo haliwekima: ipiki limikie. Kota: ota: homiliepate hoto tepo wia paa da:taalieke leekeme. ³²Koto leekepate mo haliwekima:ta: hone na wimikime. Kutupa paala:ma: homolo hata: lota: na pimikime.

Tumiki hali epipe
(*Ma:tiu 18:1-5, Luku 9:46-48*)

³³Kapeneami da pa:ta: puaata: da tukiki pa:ta: honda: pamba hata: Yesuma: ipika: disaipolo haliweki lota: pitolo hata: alota: Ikana:ma: pota:na: ipulu hata: aleke ata:ta: pimipe laa leekepate ³⁴ikana:ma: pi na leke pa pitimikime. Ekipeke mo pota:na: ipulu hata: epi tieke hala:pe laa ata:ta: pimiki handaa pi na leke pa pitimikime. ³⁵Kutupa Yesuta: pitinia: mo 12 haliweki wi laa iki pa:ta: alota: Hali epima: titina: I halueke hone wia:ka:na:ta: kota: koto halita: wetepena: hali hano laata: wanda:hali paeyaona: e pokaasa: hali hano lena:e leekeme. ³⁶Koto laata: wekisiki ma:nda: mea iki tukiki pa:ta: haena: laata: mo wekisiki hopula: mea iki pa:ta: alota: Hali epima: dupiki wekisiki I pa:ta: hone witolo hata: handa: mia:ka:na:ta: ³⁷kota: I kone handa: mina:la:me. Kutupa hali epima: I handa: mia:ka:na:ta: I homeke dia:me. Hande I tapaeya: hali make handa: mina:la:me laa leekeme.

Epima: niki ameḷe a:nda: na lia:ka:na:ta: nika:ekie
(*Luku 9:49-50*)

³⁸Koto leeke handaa Dionima: ipiki pa:ta: alota: Disao. Hali ma:nda:ma: naka: biki alo hata: hoke temokomanu tolu lia:tiki pia:eki handoma:me. Koto someta: niki ameḷe mandakena: na pomieke handaa sa:sa: puma:me leekeme. ³⁹Koto leekepate Yesuma: alota: Pa sa:sa: na pea:pa:peke. Hali epima: yaka biki alo hata: wele pita:la:eki pia:ka:na:ta: wetepena: koto halima:ta: yaka biki na hoeyaalieke leekeme. ⁴⁰Hali ma:nda: epima: niki pa:ta: a:nda: na lia:ka:na:ta: ipikita: nika: halie leekeme. ⁴¹Iki pa:ta: ota: pi alome. Ikana:ma:ta: ya biki melemeke handaata: hali epima: ikali naaka:na: ipi kanakena: hola: pamba iki kia:ka:na:ta: ipika: yenki ota: milieke leekeme.

Hoke hau puluekema: hone tiaasa:eki*(Ma:tiu 18:6-9, Luku 17:1-2)*

⁴²Hali epima: do I pa:ta: hone tulaaseme weki wandiki sunu homeke ma:nda:ma: hoke hau pina: pu tiaena: lea:ka:na:ta: kota: koto halina: make pa:ta: toopi hombeleke mea tonkao oni dawala pa:ta: mo hali mea lopaeya:ka:na: yoluta: epolo pia:me leekeme. ⁴³Naka: kikima: hoke hau puelena: lea:ka:na:ta: koto kiki tunkulu baapeke leekeme. Kiki homeke hata: hao hala:eki mika:na:ta: epolo pa:la:pate kiki yaapo hata: ti to hala: alena: peka:na:ta: hoelieke leekeme. ⁴⁴(besi namba 48 handa:peke) ⁴⁵Naka: ankema: hoke hau puelena: lea:ka:na:ta: naka: anke tunkulu baapeke leekeme. Anke homeke hata: hao hala:eki mika:na:ta: epelieke leekeme. Anke yaapo hata: ti to hala: alena: peka:na:ta: hoelieke. ⁴⁶(besi namba 48 handa:peke) ⁴⁷Naka: lekema: hoke hau puelena: lea:ka:na:ta: naka: leke yoka: mea baapeke leekeme. Leke homeke hata: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: peka:na:ta: epelieke. Leke yaapo haeka:na:ta: mo ti to hala: alena: neke mea lopaeya:ka:na:ta: hoelieke leekeme. ⁴⁸Koto alena:ta: iki no haleme kimimanu na homo halememe. Kutupa mo ti to hala:eki na hundinekepato hala:me leekeme.

⁴⁹Ma:na: hotekena: damena pu ala: tupa: wanda:hali paeyaona: ti tala:eki pu lelieke leekeme. ⁵⁰Epita: a:pa:la:pate ipika: tende pa:la:eki a:nda: alu pia:ka:na:ta: kota: ikana:ma: mo epita: ekipa paa tende peaalipikipe leekeme. Ika: kone epi wia hapa:peke leekeme. Kutupa ika: ika: kone a:nda: pelia homu pu alu alu pea:pa:peke leekeme.

Tooli ka:ta:alu pita:la: ekina: mana: pi*(Ma:tiu 19:1-12, Luku 16:18)*

10 ¹Koto alena: mina:pa:lao Yesu Diudia nane pua mo Diodani ikali yuma mone tea: nane make peekeme. Wanda:hali wopu ipiki pa:ta: pa a:pa mombelekekeme. Kutupa amba: walo hayeke tupa: paa waleekeme.

²Mandane Pa:tisi haliwekima: Yesuna: anke yololo hata: a:pa lota: pimikime dupa. Hali ma:nda:ma: ipika: wanda: yokea:ka:na:ta: o kiaeya:ka:na:ta: ana: pa:la:pe o ana: na pa:la:pe lemekeme. ³Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Mosesima: eki pi ula:eki leekepe leekeme. ⁴Ikana:ma: alota: Mosesima:ta: ipika: wanda: yoka:la:eki o kiaasa:eki tameiya:na: wape pina: laa kutupa yokena: o kiaena: lo hayekeme lemekeme.

⁵Yesuma: iki pa:ta: alota: Ika: puki taka:laaso hamina: koto hau pea:pa:peke laa wape piekepate ⁶ala:ta: ala:ta: wepia haena: la:la: dina:ta: Koda:ma: hali make haena: wanda: make haena: leekeme laa ⁷Koto ekita: hali ma:nda:ma: ipika: ateke inkiki yaapo mina:pa:lao ipika: ma:la: wanda:

yaapo pa:ta: apa:tao ta:ma:ni pea halipipikie. ⁸ Kutupa ipilikita: homeke kone halipipikie leekeme. Koto ekina: ipilikita: yaapo dia:me. Homeke kone halepeme leekeme. ⁹ Koto ekina: Koda:ma: apa:taasa: ekita: halima: ka:ta:alu na peaena:e leekeme.

¹⁰ Da pa:ta: honda: pambaa hata: Yesuma: hande leeke pi pa:ta: ipika: disaipolo haliwekima: ipiki paa lota: pimikime. ¹¹ Yesuma: iki pa:ta: alota: Hali epima: ipika: wanda: yokaata: o kiaota: wanda: ma:nda: mia:ka:na:ta: mo mupeke wanda: pa:ta: pi ula:eki yamba:la hoke hau pita:la:me leekeme. ¹² Kutupa wanda:ma: ipika: haliki ota: mina:pa:lao hali ma:nda: pea:ka:na:ta: kota: koto wanda:ma: pi ula:eki yamba:la hoke hau pita:la:me leekeme.

Yesuma: weki wandiki sunu wamo puma: puma: piekeeki

(Ma:tiu 19:13-15, Luku 18:15-17)

¹³⁻¹⁴ Wanda:halima: weki wandiki sunu Yesu pa:ta: hatuku pemekeme. Ipikana:ma: wataena:yeke pimikime. Mo disaipolo haliwekima: wanda:hali sa:sa: pimikipate Yesuma: handaata: mineke pankolo hata: iki pa:ta: alota: Koto weki wandiki sunu I pa:ta: epena: lape. Sa:sa: na pia:pa:peke leekeme. Dupiki weki wandiki sunuma: Koda:na: Kilu Tombuao Hala: ekita: handilimikie leekeme. ¹⁵ Iki pa:ta: ota: pi alome. Wanda:hali epima: mo wekiwandiki sunuma: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki minolo piteleme tupa: na mimika:na:ta: kota: ikita: koto pa:ta: ana:na: na hondo pambilimikie leekeme. ¹⁶ Kutupa Yesuma: mo wekiwandiki sunu ipika: kiki yaapoma: miniki hata: hopulu mea wamo puma: puma: piekeme.

Hamoko halima: Yesu pa:ta: deto hala: ekina: lota: piekeeki

(Ma:tiu 19:16-30, Luku 18:18-30)

¹⁷ Yesuma: pota:na: poluekema: haena: hali homekema: aⁱya puaata: Yesuna: puki pa:ta: tumiki yotuaopita: lota: piekeme dupa. Epeke Wala:la: Halio. Deto hala:eki muluekema: eki ponope leekeme. ¹⁸ Kutupa Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Ekipeke I pa:ta: Epeke halio alepe laata: Ma:nda: hali a:nda: na a:pa:la:pate Koda: homeketa: a:pa:la:me leekeme. ¹⁹ Neketa: mo pi ula: ekimanu opueleme. Hali ma:nda: ota: homena: na lia:peke. Hali ma:nda:na: wanda:na: hakopu na tunkula:peke. Pake na napeke. Yayapiki pi na lapeke. Na makeaapeke. Naka: ama: apa: yaapona: pi opua:peke leekeme. ²⁰ Kutupa ipikana:ma: Yesu pa:ta: alota: Wala:la: Halio. Koto pimanu paeyao weki hata: kone opu haowa:me leekeme.

²¹ Yesuma: ipiki pa:ta: handolo hata: a:ta:ma: homolo hata: alota: Nakana:ma:ta: homeke hau homeke na pa:la:me. Neke pua naka: wia hale alemanu paeyao ma:nda:ma: hambaata: mo natehali wanda:hali pa:ta: hale hale pika:na:ta: neketa: oli hepeni nane yenki tieke wialieke

leekeme. Kutupa a:pa ya hoki nane telia:peke leekeme. ²²Yesuma: koto leeke handaa mo halima: wenoko homa:niao ka:nda:ma: homolo hata: peekeme. Hamoko hali hayeke handaa piekeme.

²³Yesuma: la:ka:la: moneao ipika: disaipolo haliweki handaata: iki pa:ta: alota: Hamoko wanda:halima: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: haena: weleke we wotu pilimikie leekeme. ²⁴Ipika: disaipolo haliwekima: koto pi opua penkilipa:tia pomimikipate Yesuma: iki pa:ta: paa alota: Ya weki titio. Hamoko wanda:halima: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: pua:peke ekita: ka:nda: pa:la:me. ²⁵Kemolo ma:nata: noj ka:ka:na: pa:ta: pea:ka:na:ta: yapa: pa:la:pate hamoko halima: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: poluekema: ka:nda: pilieke leekeme.

²⁶Kutupa ikana:ma: penkilipa:tia wotu pomua ipiki pa:ta: alota: Kota: epima: da:ta:la:eki mea:peke ya:la:pe lemekeme. ²⁷Yesuma: iki handa alota: Wanda:halima: ika: kone pea:peke na ya:la:pate Koda:ma: homeke ana: pa:la:me. Koda:ma: hau paeyao pea:peke ya:la:me.

²⁸Pidama: Yesu pa:ta: pi loluekema: alota: Opie. Nikana:ma: ala:ta: ala:ta: paeyao mina:pa:lao naka: hoki nane telioloma:me leekeme. ²⁹⁻³⁰Koto leeke Yesuma: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: ipika: da ipika: hameke titi ipika: ana: titi ipika: apa: ama: make ipika: wekiwandiki sunu make ipika: kenkemanu make mina:pa:laeya:ka:na:ta: I pa:ta: make koto Pi Seliapo pa:ta: make hone witolo hata: koto ekimanu mina:pa:laeya:ka:na:ta: kota: do kenkena: hata: kone damanu 100 tupa: hameke titi make ana: titi make apa: ama: titi make wekiwandiki sunu make kenkemanu make 100 tupa: miliepate tanda mina:la: ekimanu make milieke leekeme. Kutupa mo hao epolo pa:la: dina: make deto hala:eki milieke leekeme. ³¹Kutu pa:la:pate ame do titina: halo pa:la: wanda:hali woputa: wetepena:ta: wetepe nane halimikie. Kutupa wetepena: ipula: wanda:hali woputa: titina: halo pelimikie leekeme.

Homa paa tiaapeke ekina: tana: tepo la haleekeeki

(Ma:tiu 20:17-19, Luku 18:31-34)

³²Yesu ipika: disaipolo haliweki ameḷe Diutuseleme da nane pula: pota:na: opa:liaaso haena: Yesu amba: titina: peekema: ipika: disaipolo haliwekima: penkilipa:tia pomimikime. Kutupa wetepena: ipulu hata: wanda:halima: paala:ma: homa: paleke teli mea epemekeme. Yesuma: hande 12 haliweki hosiki mopate leke pa hatuku pua ipiki minulu pimiki haliwekima: ipiki pa:ta: pulu pa:la: ekimanu koto haliweki pa:ta: kini pu mea la hale hale pitolo alota: ³³Opuape. Nikita: ameta: Diutuseleme nane opa:liaasoma:me. Mo yeni peao haleme you haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haleme haliwekima: make Wanda:halina: Eiyeke mea dupa lelimikie. Neketa: homoelena: lumeke lelimikie laata: ikana:ma:ta: ipikita: mo Diendaili haliweki pa:ta: mea halimikie laata: ³⁴kutupa

mo haliwekima: ipiki kitao ipika: lokena: dopi taa yumbua bao limikie leekeme. Kutupa nate tepo wia paeya:ka:na:ta: paa tiaalieke leekeme.

Dia:mesi Dioni yaapoma: tieke haluekema: lepekeeki

(Ma:tiu 20:20-28)

³⁵Sepedina: eiyeke Dia:mesi Dioni yaapoma: Yesu teke pa:ta: pua alota: Wala:la: Halio. Dika: hone pa:la: ale ma:nda: honke lolupekema: kuelena:e lepekeme. ³⁶Kutupa Yesuma: ipiliki pa:ta: alota: Eki peanope leekeme.

³⁷Ipilikana:ma: alota: Naka: biki tieke mea pitika:na: dikita: homeke naka: popeke nane pa:ta:liki nanema: mea pitao ma:nda: naka: hoeya: nane pa:ta:liki nanema: mea pitaalena:e lepekeme.

³⁸Koto lepekepate Yesuma: ipiliki pa:ta: alota: Ipilika: honke alepe ekita: hone wotu na wiki hata: alepeme leekeme. Ima: kapona: nolue ekita: ipilikana:ma: make napa:peke ya:la:pe. I bapitaisi peaalia: tupa: ipiliki make bapitaisi peaapeke ya:la:pe leekeme. ³⁹Kutupa ipilikana:ma: ipika: pi hombo peaaso alota: Diki ana: pa:la:me lepekeme.

Yesuma: ipiliki pa:ta: alota: Ima: kapona: nolue ekita: ota: nelipipikie. I bapitaisi peaalu: tupa: ipiliki ota: bapitaisi peaalieke leekeme. ⁴⁰Kutu piliepate ya popeke nane kiki hoeya: nane kiki yaapo pa:ta: epima: pitilipikipike laata: Ima: lapeke na ya:la:me. Koda:ma: ipika: mulu pa:la: hali pa:ta: mo pitulu pa:la: ale wamo peao ula:me. Koto ekina: Koda:ma: ipika: mulu pa:la: hali pa:ta: halieke.

⁴¹Mo hande kiki yaapo haliwekima: Dia:mesi Dioni yaapoma: Yesu pa:ta: honke lepekeeki opuaata: ipiliki pa:ta: mineke pankemekeme.

⁴²Kutupa Yesuma: mo haliweki ipiki pa:ta: epena: laa iki pa:ta: alota: Ikana:ma: handelememe. Diendaili wanda:halina: kapomani tumiki haliwekima: wanda:hali tombuao halememe. Kutupa ika: hali tieke tieke manuma: wanda:hali Dupa:pe laa pi wotu hapolo halememe leekeme.

⁴³Koto tupa: lo halemepate ikana:ma:ta: koto hau na pea:pa:peke. Iki pa:ta: hali epima: I tieke halueke hone wia:ka:na:ta: kota: ipikana:ma: ika: hau peawalieke. ⁴⁴Kutupa iki ameḷe hali epima: I titina: hali halueke hone wia:ka:na:ta: kota: ipikana:ma: iki paeyaona: hau peawalieke.

⁴⁵Pa ekipeke mo Wanda:halina: Eiyeke kone mo wanda:halima: ipika: e pokaena: loluekema: yeke na epeeke yekepate ipikana:ma: pa ika: e pokaaluekema: make ipika: da:ta:la: ekima:ta: iki wopuna: hoke hauna: yenki haluekema: epea:me leekeme.

Yesuma: leke holupiki halina: leke kilaeyekeeki

(Ma:tiu 20:29-34, Luku 18:35-43)

⁴⁶Ikana:ma: Dietiko da pa:ta: opolo pemekeme. Kutupa Yesuma: ipika: disaipolo haliweki make wanda:hali wopu make Dietiko da nane mina:pa:laaso haena: Timeiya:sina: eiyeketa: Batimeiya:si leke holupiki

hali hata: mani honke loluekema: yeke pota: nepokona: pitiekeme.
 47Wanda:halima: Na:sa:tete hali Yesuta: yopula:me lemeke pi opuaata:
 ipikana:ma: wi alo hata: alota: Oe. Yesuo. Deipidina: tapake halio.
 Nakana:ma: I pa:ta: a:ta:ma: homa:e leekeme.

48Ipika: leekeeki opuaata: wanda:hali wopuma: Pi na lapema laa sa:sa:
 pimikipate ipikana:ma: wi anekehapu alota: Deipidina: tapake halio.
 Nakana:ma: I pa:ta: a:ta:ma: homa:e leekeme. 49Kutupa Yesuma: pua pota:
 hopikina: hando hata: alota: Epena: wi lape leekeme. Wanda:halima:
 mo leke holupiki hali wi laa ipiki pa:ta: alota: Puki hana: noka:pa tiae.
 Neke wi ala:me lemekeme. 50Koto lemeke ipika: make aka: holo baota:
 anekema: tiaa lupao Yesu pa:ta: peekeme. 51Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Eki
 peano hone pa:la:pe leekeme. Mo leke holupiki halima: ipiki pa:ta: alota:
 Tekehalio. Ya leke yaapo ki laae leekeme. 52Yesuma: ipiki pa:ta: alota:
 Neke pue. Naka: hone tulaasa: ekima: epeaasa:me leekeme. Kutupa koto
 kone ipika: leke yaapo epeeketa: Yesuna: hoki nane teli mea peekeme.

Yesuta: Kini Hali tupa: Diutuseleme lepolona: epeekeeki

(Ma:tiu 21:1-11, Luku 19:28-40, Dioni 12:12-19)

11 1Diutuseleme da teke pa:ta: pulu hata: Betepeisi Bedani da yaapo
 pa:ta: opolo pemekeme. Mo da yaapota: mo Olipi ti polu haemeke
 peiyenena: hayekeme. Kutupa Yesuma: ipika: disaipolo hali yaapo tapaaso
 hata: alota: 2Mo koto nane hala: da pa:ta: puaata: da opolo pulu hata:
 kuta kone donki ma:na:na: panake donkisiki homeke wakapena: endia
 haena: handilipipikie leekeme. Koto donki ma:na:siki ma:nda:ma: ipika:
 hokina: amba: na pita handeke donkie laa Wakapa: hola: mea a:pa:pa:peke
 leekeme. 3Ma:nda:ma: ipiliki pa:ta: Ekipeke pitelepepe lea:ka:na:ta: dupa
 lapa:peke. Tekehalima: muluekema: hone pa:la:me lapa:peke. Wetepena:
 kuta kone ma:nda:ma: paa mea epena: lelieke lapa:peke leekeme.

4Koto leeke puaata: mo donki ma:na: pota: kake pa:ta: endia lepolo
 pota:na: haena: handa: wiaata: kelepa: mipikime. 5Ka:la:paaso haena:ta:
 koto alena: haemeke haliwekima: hololo haena: ipiliki pa:ta: alota: Mo
 donkisiki kelepelepe ekita: eki puluekema: kelepelepepe lemekeme.

6Kota: Yesuma: leeke ekita: mo haliweki pa:ta: lepekeme. Leeke ekita:
 opuaata: mo haliwekima: pa:na:e lemekeme. 7Yesu pa:ta: mea pepeketeta:
 ika: daumanu mea mo donki sikina: hokina: yamaemeketa: Yesu manda
 a:meiya pitiekeme. 8Wanda:hali wopuma: ika: daumanu lepolona:
 yamoma: yamoma: pimikime. Kutupa mandane wanda:halima: katake
 mendia wiki ti palekemanu tondopa: mea yamoma: yamoma: pimikime.
 9Titina: pemeke wanda:halima: make wetepena: pemeke wanda:halima:
 tonka:na: wi la alu alu pitolo alota:

Hosa:na:e. Ta:na:e. Tekehalina: bikina: ipula: halita: Koda:ma: ipika: pi
 laena:e laa 10Nika: apa: Deipidi ipika: kilu tombuao hala:eki ipula: ekina:

ipika: pi lamana:e. Hepeni nane Hosa:na: pi lamana:e. Koda:na: biki a:meiyaomana:e lemekeme.

¹¹ Yesuma: Diutuseleme da opolo pua tembolo da tukiki pa:ta: honda: pambaata: ala:ta: ala:ta: paeyao handoma: handoma: peaata: nate amba: paeyeke handaata: timba: lapeke yeeke mo disaipolo haliweki ame_{le} Bedani da nane pemekeme.

Yesuma: mo nose ti pa:ta: kiliki na a:ilipikie leekeeki
(*Ma:tiu 21:18-19*)

¹² Kutupa da ka:la:peeke haena:ta: mo Bedani da mina:pa:lao paa la:ka:la ipulu hata: Yesuma: tea:ma: homeekeme. ¹³ Pota:na: puaata: nose ti homeke katake mendia wieke ekina: mopate leke hata: handaata: kiliki a:ela:patema: handolo peekepate teke pa:ta: opolo puaata: pa katakemanu homeke handeekeme. Mo nose kiliki a:eya:peke nate a_i dia:yeke piekeme. ¹⁴ Kutupa Yesuma: mo nose pa:ta: alota: Naka: kilikimanu ma:nda:ma: na talo nelieke leekeme. Ipika: disaipolo haliwekima: koto leeke pita: opimikime.

Yesuma: tembolo da pa:ta: peekeeki
(*Ma:tiu 21:12-17, Luku 19:45-48, Dioni 2:13-22*)

¹⁵ Diutuseleme da pa:ta: opolo puaata: Yesuma: mo tembolo da honda: pambaata: koto da pa:ta: sipisipi ma:na:manu hambo haemeke haliweki hama: nane tolu liaata: mo mani topo pu haemeke haliwekina: teipolomanu make melipu bamanu hambo haemeke haliwekina: pitieke alemanu hoila:mina: lopaeyekeme. ¹⁶ Kutupa ipikana:ma: ma:nda:ma: ala:ta: ala:ta: mo tembolo da puku toka:la: mea tia yopua:tiki peaama:na: sa:sa: pitolo leekeme. ¹⁷ Kutupieke ipikana:ma: pi wala iki pa:ta: alota: Mo Baibolona: wape pea ula: pita: Koda:ma: alota: Yaka data: kenke paeyao wanda:hali paeyaoma: yeni pu halo pa:la: da hala:me laa wape pa ula:pate ikana:ma:ta: do data: pake no pamboloendi piteleme da haena: alememe leekeme.

¹⁸ Wanda:hali wopuma: Yesuna: waleeke pimanu opuaata: penkili pimiki handaata: mo yeni peao haemeke you haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make Yesu pa:ta: paala:ma: homolo hata: ipiki lu alu palo pimiki pota: weimikime. ¹⁹ Kutupa nate pambolo haena: Yesu ipika: disaipolo haliweki ame_{le} teke da mina:pa:lao pemekeme.

Nose ti homeeke ekina: Yesuma: leeke ekina: hone tulaemekeeki
(*Ma:tiu 21:20-22*)

²⁰ Da ka:la:peketa: pota:na: yopulu hata: hande nose ti handemekepate katake teke tonka:na: paeyao hapua hayekeeki handemekeme. ²¹ Pidama:

hone wia ipiki pa:ta: alota: Tekehalio. Handa:e. Nakana:ma: pima: kone hoeyaeye nose ti koto hapua hala: handa:e leeketa: ²²Yesuma: iki pa:ta: alota: Koda: pa:ta: hone tulao hapa:peke. ²³Iki pa:ta: ota: pi alome. Hali epima: oli pote pa:ta: alota: Naka: kone tiao mo dawala pa:ta: pua lopa:peke lea:ka:na:ta: ipika: puki pa:ta: hone ti na yokeke pa ipika: dupilieke leeke pi manuta: ota: pilieke laa homeke hone witolo hata: lea:ka:na:ta: mo hali pa:ta: ota: pina: lelieke leekeme. ²⁴Koto ekina: iki pa:ta: alome. Ala:ta: ma:nda:na: yeni pitolo hata: honke lemeka:na:ta: kota: Amba: mea wia halome hone wia hata: milimikie leekeme. ²⁵Kutupa make Koda: pa:ta: tiao hata: yeni pimika:na:ta: ma:nda:ma: iki pa:ta: hoke hau pa:la:eki pa:ta: hone pa upaleke hata: pimika:na:ta: kota: ipika: hoke hau tombuao pa paeyaapa:peke leekeme. Ika: hepeni nane hala: Apa:ma: ika: hoke hau paeyaena:yeke ma:nda:ma: iki pa:ta: hoke hau pa:la:eki paeyaapa:peke leekeme. ²⁶[Ikana:ma: ma:nda:ma: pa:la:eki na paeyaemeka:na:ta: ika: hepeni nane hala: Apa:ma: ika:eki make na paeyaalieke leekeme.]

Epima: neke biki halo pia:pe lemeekeeki

(Ma:tiu 21:23-27, Luku 20:1-8)

²⁷Yesu ipika: disaipolo haliweki ameḷe Diutuseleme da nane paa puaata: tembolo da tukiki pa:ta: pulu haena: mo yeni peao haemeke you haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make tondiki haliwekima: make paeyaoma: ipiki pa:ta: pua alota: ²⁸Hande pu haleeki manuta: ekipa pipe o epima: neke wele peaya:pe lemekeme.

²⁹Yesuma: ika: pi hombo peaaso alota: Ima: iki pa:ta: lota: pitolo pi ma:nda: opua la kimika:na:ta: kota: Ima: pu halo hau manuta: I wele peao hala: halina: biki la kulueke. ³⁰Dionima: bapitaisi peao haya: hauta: hepeni nane ekipe o kenke wanda:halina: ekipe leekeme.

³¹Koto pi opuaata: mo haliwekima: ika: ika: kone pi lemekeme dupa. Hepeni nane ekie loma:ka:na:ta: niki pa:ta: Kota: Dionima: lo haya: pi manuta: ekipeke na miniki haemepe lelieke laa ³²Kenke wanda:halina: ekie loluma:pe lemekepate wanda:hali paeyaoma: Dionita: Koda: ipika: pi la: mea halo haya: halie lo halemeke handaa mo wanda:hali pa:ta: paala:ma: homemekeme. ³³Koto ekina: mo haliwekima: Yesu pa:ta: alota: Niki na handoloma:me lemekeme. Kutupa Yesuma: iki pa:ta: alota: Ima: make yaka pu halo haumanu I wele peao hala: halina: bikita: iki na la kulueke leekeme.

Hoke haliwekima: e handeteke haemekeeki

(Ma:tiu 21:33-46, Luku 20:9-19)

12 ¹Koto laa Yesuma: onkoloma: laa iki pa:ta: alota: Hali ma:nda:ma: waini e pokaata: pape pea mo waini kilikimanu dikili pulu

pieke alena: kenke awaata: ti hokulu mea a:meiyao noka:pa oli manda hata: e handeteke haena: da a:eyekeme. Dupa pea ipika: e pokaaseme haliweki mea haena: laata: kenke ma:nda: nane peekeme. ²Bapina: mo e teke halima: ipika: e pokaasa: hali ma:nda: hande e pokao haemeke haliweki pa:ta: kilikimanu mandaneeki meaena:yeke tapaeyekeme. ³Koto haliwekima: mo e pokaasa: hali meaata: yombua bao kiki hameke tapaemekeme. ⁴Kutupa e teke halima: e pokaasa: hali ma:nda: tapaeyekepate mo haliwekima: koto somena: amboke yombua baota: hoke tupa: yaala: tieke homaemekeme. ⁵E teke halima: paa ma:nda: tapaeyekepate ota: limikime. Koto haliwekima: mandaneeki wopu pa:ta: make kutu pimikime. Mandane ekimanu yombua baota: mandane ekimanu ota: limikime.

⁶Mo e teke hali yaapota: homeketa: pa hayekeme. Ipika: puki piki weki homeke pa hayekeme. Paeyaaso hata: mo haliweki pa:ta: ipika: eiyeye tapaaso hata: alota: Yaka wekina: pi opua homu pea halimikie leekeme. ⁷Koto leekepate mo e pokao haemeke haliwekima: ika: ika: kone alota: Dota: e teke halina: anke teke mulu pa:la: halina: alema: Lumana: bape lemekeme. Kutupa ipika: mulu pa:la: ekita: nikana:ma: mumana:e lemekeme. ⁸Kutupa mo hande halina: eiyeye mea ota: liaata: ipika: loke mo e tikene nane mea baemekeme leekeme.

⁹Yesuma: alota: Mo e teke halima: eki pilia:pe laa Ipikana:ma: a:paata: mo e pokao haemeke haliweki ota: lia paeyaota: mandane haliwekima:ta: ipika: e pokao haena: lelieke laata: ¹⁰Kota: mo Baibolo bukana: wape pea ula: pi do ekita: na yata:pelemepe.

Mo da a:eyo haemeke haliwekima: baemeke toopita: da keneme nane ota: teke toopi ula:me.

¹¹Kutu pia: ekita: Tekehalima: pia:me. Kutupa nikana:ma: handaata: penkili poloma:me laa wape pa:la:me leekeme.

¹²Mo hande yeni peao haemeke teke haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make tondiki haliwekima: make paeyaoma: do onkoloma: pita: niki pa:ta: lea:me hone witolo hata: Yesu minina: loluekema: taapemekepate wanda:hali pa:ta: paala:ma: homemeke handaata: Yesu mina:pa:lao pemekeme.

Sisana: dakisi mani

(Ma:tiu 22:15-22, Luku 20:20-26)

¹³Pate ikana:ma: mandane Pa:tisi haliweki make Hetodina: hoki nane telimiki haliweki make Yesuna: pi ta molo pena: Yesu pa:ta: tapaemekeme. ¹⁴Ikana:ma: ipiki pa:ta: a:pa alota: Wala:la: Halio. Nakana:ma: ota: pimanu lo hale halie. Nikana:ma: opoloma:me lemekeme. Nakana:ma: wanda:hali pa:ta: hone ma:nda: ma:nda: na u haleme.

Nakana:ma: wanda:hali paeyao pa:ta: mandake hau piki wanda:halie laaka:na: Koda:na: ota: hau pita:la: pi homeke walo haleme la alota: Mo Kapomani tieke Sisa pa:ta: dakisi mani hala:la: ekita: a:pa:la:pe o hoela:pe. Mani halomonope o na halomonope laa lemekeme.

¹⁵Koto lemeketa: Yesuma: ika: kekeke haemekeeki handolo hata: alota: Ikana:ma: ya anke ekipeke yola:lemepe leekeme. Toopi poeke homeke handono mea ipupe leekeme. ¹⁶Homeke mea a:pa haena: Yesuma: iki pa:ta: alota: Koto sūa sūa ula: ekita: epina: leke popelekepe leekeme. Ikana:ma: ipika: pi hombo peaaso alota: Sisana: ekie lemekeme. ¹⁷Yesuma: iki pa:ta: alota: Sisana: ale manuta: Sisa pa:ta: pa mea hala:pa:peke. Kutupa Koda:na: ale manuta: kota: Koda: pa:ta: pa hala:pa:peke leekeme. Mo haliwekima: koto pi opuaata: penkili pimikime.

Homa paa tiaalo pa:la: pi
(*Ma:tiu 22:23-33, Luku 20:27-40*)

¹⁸Mandane Sa:dusi haliweki Yesu pa:ta: epemekeme. Koto tapakema: ota: homemeke wanda:hali paa na tiaalieke lo haemeke haliwekie. Ikana:ma: Yesu pa:ta: a:pa lota: pitolo alota: ¹⁹Wala:la: Halio. Mosesima: niki pa:ta: dupa wape piekeme. Hali ma:nda:ma: ipika: mupeke hameketa: wanda: pa haena: weki wandiki na mendiki homea:ka:na:ta: kota: koto wetepe nane halima: wanda: kosa:piki meaata: ipika: homeeke hamekena: weki wandikimanu mendiao haena: lena: lapa:peke wape piekeme leekeme. ²⁰Kutupata: hameketiti watake hata: haemekeme. Mupeke wekima: wanda: meaata: weki wandiki na mendiki homeekeme. ²¹Kutupa hoki nane wekima: mo wanda: meaata: weki wandiki na mendiki homeekeme. Kutupa koto hoki nane weki ma:nda:ma: kutu piekeme. ²²Watake hata: hamāla: hamāla: paeyaoma: koto tupa: miekepate mo wanda: pa haena: weki wandiki na mendiki pa haena: homeke homeke lo homemekeme. Kutupa homo paeyaeyeke naneta: mo hande wanda: make homeekeme. ²³Kutupa wanda:hali paa tialimi natena:ta: ota: epina: wanda: haliepe. Pa ekipeke mo watake hata: haliwekima:ta: mo wanda: homeke kone mimikime lemekeme.

²⁴Yesuma: iki pa:ta: alota: Ikana:ma: pi lo hoeyaasememe. Pa ekipeke mo Baibolo bukana: wape pea ula: ekimanu na handelememe. Kutupa Koda:na: wele pu hala: ekimanu make na handelememe. ²⁵Amba: homemeke wanda:halima: paa tiaemeka:na:ta: wanda: na miki hali na peke oli hepeni nane enisolo tapake haleme tupa: pa hao halimikie leekeme.

²⁶Kutupa Yesuma: pi ma:nda: alota: Mo hande homemeke wanda:hali paa tiaalo pelemeeki pa:ta: alome dupa. Mosesima: wape pieke bukana: mo hande pa hayeke ti sikina: kone ti to hayekeeki na yata:pemepe. Do mana:ta: Koda:ma: Mosesi pa:ta: leekeme dupa. Ita: Eipoloha:ma:na: Koda:

make Aisa:kena: Koda: make Dieikopena: Koda: make halome leekeme.
 27Kutupa Yesuma: alota: Do lea: ekina: kota: Koda:ta: homolo peleme
 wanda:halina: Koda: dia:me. Deto halo peleme wanda:halina: Koda:e laa
 la:la:pate ikana:ma: hone u hoeyaasememe leekeme.

Titina: pi ula:eki

(Ma:tiu 22:34-40, Luku 10:25-28)

28Kutupa mo wape pea wala:tiki pu hayeke hali homekema: a:paata:
 ika: pi pi lemekeeki opitolo hata: Yesuma: ika: pi epeke tupa: hombo
 peaaso leekeeki opuaata: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Mo hande pi
 ula:eki manuta: titina: ekita: handoekipe leekeme.

29Yesuma: ipika: pi hombo peaaso alota: Titina:eki doe. Isulai
 wanda:halio. Opuape la:la:me. Tekehali Koda:ta: nika: Tekehali homeke
 hala:me. 30Kutupa mo Tekehali naka: Koda: pa:ta: naka: puki paeyaoma:
 make naka: temoko paeyaoma: make naka: hone witeleeki paeyaoma:
 make naka: honkopu haseeki paeyaoma: make pukima: homo hapa:pekee
 la:la:me. 31Wetepena:eki doe. Neke pa:ta: naka: kone a:ta:ma: homele
 tupa: da wanda:hali pa:ta: make a:ta:ma: homo hapa:pekee la:la:me laa
 koto hande pi ula:eki yaapota: ota: titina:ekie. Mandaneeki manuta:
 wetepena:e leekeme.

32Kutupa mo wape pea wala:tiki pu hayeke halima: Yesu pa:ta: alota:
 Wala:la: Halio. Ota: aleme. Koda: homeke hala: ekita: ota: leme. Ma:nda:
 dia:me ipiki homekee. 33Kutupa Koda: pa:ta: puki paeyaoma: make
 hone wita:la:eki paeyaoma: make honkopu hasa:eki paeyaoma: make
 a:ta:ma: homa:pa:peke. Kutupa nikana:ma: niki pa:ta: niki kone a:ta:ma:
 homoloma: tupa: da wanda:hali pa:ta: kone a:ta:ma: homa:la: ekita: ota:
 titina:ekie leekeme. Koda: pa:ta: yanka hala:la: ekimanu paeyao make liaa
 hala:la: ekimanu make koto ekita: wetepena:ekie leekeme.

34Kutupa Yesuma: mo halina: hone wopu wia epeke tupa: leekeeki
 opuaata: ipiki pa:ta: alota: Nakana:ma: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki
 teke pa:ta: haleme leekeme. Koto lea:eki hoki naneta: wanda:halima:
 paala: pieke handaa ma:nda:ma: lota: paa na piekeme.

Ketisona: tapake apa:ta: epipe

(Ma:tiu 22:41-46, Luku 20:41-44)

35Yesuma: mo tembolo da tukiki pa:ta: hata: pi walolo hata: alota:
 Wape pea wala:tiki pu haleme haliwekima: Ketisota: Deipidina: tapake
 wekie la:la: ekita: ekipa la:la:pe laa 36Deipidima: ipika: kone alota: Holi
 Sipitidima: la halolo haena: alota:

Mo Tekehalima: yaka Tekehali pa:ta: leekeeki dupa.

Naka: a:nda: tunkuliki haliweki naka: anke oto pa:ta: mea
 pitaanoyeke yaka popeke nane kikina: pita:peke la:la:me.

³⁷Kota: Deipidima: ipika: kone Ketiso pa:ta: Yaka Tekehalie la:la:me. Koto ekina: ipika: tapake wekita: ekipa haliupe leekeme. Mo wanda:hali wopuna: Yesuna: pi ta:na:ma: homa opimikime.

Yesuma: mo tapake manuna: haumanu lo kelaeyekeeki
(*Ma:tiu 23:1-36, Luku 20:45-47*)

³⁸Ipikana:ma: iki pa:ta: pi walolo hata: alota: Mo wape pea wala:tiki pu haleme haliwekina: hau wotu handeteke hapa:peke leekeme. Hokulupiki daumanu pambao pomu hata:ta: makedina: hatiki pita:la: wanda:halima: iki pa:ta: pi la halena: hone u halememe. ³⁹Kutupa pi hotu haemeke damanu tukiki pa:ta: pituluekema: wanda:halima: iki handena: hone wia epeke sea manuna: pitu halememe. Ne pambaasa: ekina: make epeke hauptiki seana: pituluekema: hone u halememe leekeme. ⁴⁰Kutupa kosa:piki wanda:wekina: ala:ta: ala:ta: pa meaata: kutu pitolo kone handaena: hau puluekema: yeni pu hokulu peao halememe leekeme. Mo haliwekima: ika: hoke yenkita: ota: tieke milimikie leekeme.

Kosa:piki wanda:ma: Koda: pa:ta: mani haleekeeki
(*Luku 21:1-4*)

⁴¹Yesuma:ta: mani pambo haemeke bokosi teke pa:ta: ti lao pita: wanda:halima: koto pa:ta: a:pa mani lopaemekeeki handeekeme. Hamoko wanda:hali wopuma: mani wopu mea a:pa lopaemekeme. ⁴²Wetepena: natehali kosa:piki wanda: sikima: a:paata: manisiki yaapo 2 toeama: handekeeki mea a:pa lopaeyekeme. ⁴³Kutupa Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: epena: wi la: mepi pea iki pa:ta: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. Do natehali kosa:piki wanda: sikima: mea a:pa lopaeya: eki sikita: tiekee. Mo mea a:pa lopaaseme wanda:hali paeyaona: ekita: hosiki alesikie. ⁴⁴Wanda:hali paeyaoma: ika: mani tieke putupu mea putupiliki wimiki ekimanu mea lopaememe. Kutu pimikipate do wanda:ma: ipika: natehali hata: ipika: wia: hayekeeki paeyao mea lopaeya:me leekeme. Ipika: ne hamba:pekeeki kone mea lopaeya:me leekeme.

Yesuma: mo pulu pa:la: ekimanu la haleekeeki
(*Ma:tiu 24:1-14, Luku 21:5-19*)

13 ¹Yesuma: mo tembolo da mina:pa:lao hama: nane opolu baaso haena: ipika: disaipolo hali homekema: ipiki pa:ta: alota: Wala:la: Halio. Handa:e. Do toopimanu tieke tiekee leekeme. Do da tiekemanu make seliapo seliapoe leekeme. ²Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Do da tiekemanu handelepe. Toopi manda ma:nda: na tapa: pelia hata: paeyao ota: lopiliee leekeme.

³Yesuta: oli Olipi ti polu peiyene pa:ta: mo tembolo da handa:moneao pitina: Pida Dia:mesi Dioni A:ndutu make ika: honumake sikima: Yesu

pa:ta: lota: pea alota: ⁴La kie lemekeme. Hande le ekita: handima: ipiliepe laa lota: pimikime. Kutupa ipuluekema: haena: eki hau pulu pa:la:eki handuluma:pe laa lota: pimikime.

⁵Yesuma: iki pa:ta: la halolo hata: alota: Wotu handeteke hapa:peke. Hali ma:nda:ma: iki hatuku pu hoeyaama:na: handeteke hapa:peke.

⁶Haliweki wopuma: yaka biki alo hata: alota: Ita: Ketisoe lelimikie. Kutupa wanda:hali wopu hatuku pu hoeyaalimikie leekeme. ⁷Teke pa:ta: make papate make a:nda: pitelememe pi opimika:na:ta: paala:ma: na homa:pa:peke. Kutu pulu pelemepate paelo pa:la: nateta: ai dia:me leekeme. ⁸Koto ekina: kenke homeke wanda:halima: tiaota: kenke ma:nda: wanda:hali pa:ta: a:nda: pilimikie. Na:sinolo Kapomani homekena: wanda:halima: tiaota: Na:sinolo Kapomani ma:nda: pa:ta: a:nda: pilimikie leekeme. Yu kenke ta:ta: ta:ta: pa:ta:manu yu momeni wotu pilimikie. Kutupa da ma:nda: nane da ma:nda: nane halo peleme wanda:hali pa:ta: tea: ki ipilieke leekeme. Kutupulu pelemeeki manuta: tandama: homolo peleme ekita: kini pu milimikie leekeme.

⁹Koto ekina:ta: ika: kone wotu handeteke hapa:peke. Pa ekipeke wanda:halima: iki mo pi yokaalu pulu pa:la: haliweki pa:ta: mea hatuku pelimikie. Pi hotu hala: damanu tukiki pa:ta: iki yombu mea baalimikie. Kutupa yaka bikina: kapomani you halimanu pa:ta: make Kini haliweki pa:ta: make hata: ika: pu halemekeeki la halimikie leekeme.

¹⁰Kutu puluekema: haena: titina: amba:la mandane wanda:halima: mo hande Pi Seliapo kenke ma:nda: kenke ma:nda: wanda:hali paeyao pa:ta: walimikie leekeme. ¹¹Kutupa pi yokaalu puluekema: iki mea hatuku pemeka:na:ta: kota: ika: lolo peleme pi amba:la hone bao hapa:peke. Koto pita:ta: Koda:ma: la kia:ka:na:ta: kotoeki lapa:peke leekeme. Ika: kone pi na lelimikie. Holi Sipitidima: lawaalieke. ¹²Kutupa hameke ma:nda:ma: ipika: kamesiki ota: homena: lelieke. Atekema: make ipika: weki kone ota: homena: laata: weki wandiki tonuma: make tiaota: ika: ateke inkiki yaapo ota: homena: lelimikie leekeme. ¹³Yaka biki menelemeke handaa wanda:hali paeyaoma: iki ota: kiaalimikie. Kutu pilimipate hali epima: kima: na homeke paelo pa:la: tombona: opolo puaata: deto hala:eki milieke leekeme.

Hoeyaapeke ya:la: ale ipilieke
(Ma:tiu 24:15-28, Luku 21:20-24)

¹⁴Hoeyaapeke ya:la: aleta: mo hoke ale wia:peke na ya:la: alena: mea wia haena: handemeka:na:ta: Do pi yata:pa:la: halima: hone wina:e mo Diudia nane halo peleme wanda:halita: mo potemanu pa:ta: pindipa pena:e leekeme. ¹⁵Da holuna: halia: halima: hola:pa:niao ala:ta: ala:ta: mea poluekema: da tukiki pa:ta: na honda: pambena:e. ¹⁶Ena: halia: halima: ipika: dau mea poluekema: hoki na lekelena:e leekeme.

¹⁷Weki pitiki wanda:weki make andu halimi wanda:weki make koto nate manuna:ta: a:ta:e laata: ¹⁸koto dina:ta: mo kosa: kina:ta: na epena:yeke yeni pea:pa:peke leekeme. Koto nate manuna:ta: ka:nda:ma: homa:la:eki hone matekeeki ipilieke leekeme. ¹⁹Ka:nda:ma: homa:la:eki koto tupa: amba: na epeekeme. Koda:ma: ala:ta: ala:ta: wepia haena: la:la: dina: kini pa pua ame do make dia:me. Wetepena: make ka:nda:ma: homa:la:eki koto tupa: na ipilieke leekeme. ²⁰Koto natena: wanda:hali paeyao homolo pelemepate Koda:ma: koto natemanu tunkulina: la:la:me. Pa ekipekepe. Ipika: talopu ma:la: wanda:hali pa:ta: hone wiaata: koto natemanu tunkulina: la:la:me.

²¹Koto natena:ta: ma:nda:ma: iki pa:ta: alota: Handa:pe. Ketiso do ane hala:me o Handa:pe. Ketiso mo nane hala:me lea:ka:na:ta: na opua:pa:peke. ²²Yayapiki Ketiso haliweki make yayapiki potopede haliweki make a:paata: iki penkilipulu peleme alemanu make wele pita:la: ekimanu make walaata: mo hande Koda:na: talopu ma:la: wanda:hali kone kutu pea:peke ya:ka:na:ta: hatuku pu hoeyaaluekema: walimikie. ²³Kutu pilimipate wotu handeteke hapa:peke. Epolo pa:la: haumanu paeyao amba: titina: iki pa:ta: la kua:me leekeme.

Wetepena: Wanda:halina: Eiyeketa ipilieke

(Ma:tiu 24:29-31, Luku 21:25-28)

²⁴Koto nate manuna: mo hande ka:nda:ma: homolo pelemeeki hone matekeeki paeya:ka:na:ta: wetepena: oli nate make timba: lo pambaata: oli sumba: make ipika: paa na pilieke. ²⁵Oli hambulanka:manu make ya nane hao honda: pa pa pu lopa:tiki pilieke. Kutupa oli ya nane wele peaasa: ekimanu la:ma:la:ma: pupa wilimikie. ²⁶Koto natena:ta: Wanda:halina: Eiyeketa: koa tukiki pa:ta: hata: wele wotu pitolo hata: make paa tieke pitolo hata: make epolo pa:la:eki handilimikie leekeme. ²⁷Ipikana:ma: mo enisolomanu tapa tapa peaata: Koda:ma: talopu ma:la: wanda:halita: nate opa:la: nane make nate pamba:la: nane make oni nane make oli nane make paeyao pa:ta: mea mombelaalieke leekeme.

Handeteke hapa:peke laa onkoluma: leekeeki

(Ma:tiu 24:32-35, Luku 21:29-33)

²⁸Nose tima: pu hala:eki hone wia:pa:peke. Ipika: paleke ada: pea katake tindiki lia kelepea:ka:na:ta: bapi ipuluekema: pita:la:me hone u halememe leekeme. ²⁹Kutupa make hande loa: alemanu ipula:eki handemeka:na:ta: kota: tekepa:ta: ya:la:me laa pota: kake pa:ta: hande nate kone a:pa hala:me hone wia:pa:peke leekeme. ³⁰Iki pa:ta: ota: pi alome. Do haleme wanda:halita: paeyao na homeke halimi pita: ima: loa: alemanu paeyao amba: ipilieke leekeme. ³¹Oli ya do kenke yaapota: paelo pa:la:pate yaka pi lo haloeki manuta: na paelieke leekeme.

Epolo pa:la: nateta: ma:nda:ma: na handa:la:me laa leekeeki*(Ma:tiu 24:36-44)*

³²Kutu piliepate hande loa: nate epolo pa:la: ekita: ma:nda:ma: na handa:la:me. Nate handopa:ta: haena: epolo pa:la:eki make ma:nda:ma: na handa:la:me. Oli hepeni nane haleme enisolo tapakema: make Eiyekema: make na handelema:pate Atekema: homeke handa:la:me leekeme. ³³Ikita: u na peliki yu wia hapa:peke. Mo epolo pa:la: dita: iki mateleme. ³⁴Do tupa:e leekeme. Hali ma:nda:ma: kimisu pea:ka:na:ta: da mina:pa:lao ipika: e pokaaseme haliwekima: handeteke haena: laa ika: kaukata walaa tapa tapa pea kutupa pota: kake handeteke hala: halima: wopu handeteke haena: lelieke leekeme. ³⁵Koto ekina: handeteke hapa:peke. Hande da teke halina: epolo pa:la: dita: iki mata:la:me. Timba: timba: alo haena:pe o buta: hokina:pe o koka:la: e alo haena:pe o da ka:la:paaso nanep. ³⁶Ikita: u peliolo hamina: ipikita: kutaa kone a:paama:na: loa:me. ³⁷Kutupa Ima: iki pa:ta: alo ekita: wanda:hali paeyao pa:ta: alome. Handeteke hapa:peke leekeme.

Yesu luekema: pota: weimikieki*(Ma:tiu 26:1-5, Luku 22:1-2, Dioni 11:45-53)*

14 ¹Diu wanda:halima: Lombei Pupa Yapeeke nate make Na Pombei Yaake Palaowa Nala: di make hone uluekema: ne pambaaluekema: nate yaapo titina: amba:la: wiekeme. Kutupa mo yeni peao haemeke you haliwekima: make wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make Yesu a:mbao mina lu pimiki pota: weimikime. ²Ikana:ma: alota: Ne pambaaso haena:ta: dia:me. Wanda:halima: niki pa:ta: mineke pankaapa:na: lemekeme. Kutupa pota: ma:nda: weimikime.

Wanda: homekema: Yesuna: youna: senisi ikali holaeyekeeki*(Ma:tiu 26:6-13, Dioni 12:1-8)*

³Yesuta: Bedani da puaata: kindi yeni hayeke hali Saimonona: da pa:ta: ne nalo pitina: wanda: ma:nda:ma: a:la:ba:seta: toopi kanake homeke mea epeekeme. Mo kanake pa:ta: senisi totopo pikieki seliapo pambeekeme. Koto senisina: bikita: Nadae. Yenki tieke alee. Kutupa mo wanda:ma: kanake yamba:la: liaata: hande senisita: Yesuna: youna: holaeyekeme. ⁴Kutu piekepate mandane wanda:halima: ika: ika: kone mineke pankolo hata: alota: Koto senisita: ekipeke pa hameke hoeyaasa:pe. ⁵Do senisi ma:nda:ma: hambea:ka:na: yoluta: 300 kina mea:peke yolo pia:me. Kutupa mo manita: natehali wanda:hali pa:ta: hala:peke yolo pia:me lemekeme. Kutupa mo wanda: pa:ta: hoke hone witolo hata: tandapiki pi lemekeme. ⁶Koto lemekepate Yesuma: alota: Koto wanda: pa:ta: pi na leke mina:pa:lape. Pa ekipeke ipiki ka:nda:ma: homaasemepe. Ipikana:ma: I

pa:ta: epeke hau pia:me. ⁷Natehali wanda:halita: nate paeyao iki ameḷe hao halimikie. Kutupa ika: hone pa:la: natena: epeke haumanu iki pa:ta: pea:peke ya:la:pate Ita: iki ameḷe hoto paeyao na hao halueke. ⁸Do wanda:ma: ipika: pia:peke ya:la:eki pia:me. Yaka loke ai na hoitelemepate ipikana:ma: senisi amba:la: holaeya:me leekeme. ⁹Kutupa iki pa:ta: ota: pi alome. Kenke paeyao pa:ta: Pi Seliapo wala:tiki pimika:na:ta: do wanda:ma: I pa:ta: pia: ekita: ipiki pa:ta: hone wina:yeke wala:tiki pilimikie leekeme.

Diudasima: Yesu lina:yeke a:nda: lomba wiekeeki

(Ma:tiu 26:14-16, Luku 22:3-6)

¹⁰Kutupa Isekatioti hali Diudasima: mo hande 12 haliweki hayeke halima: kone Yesu lina:yeke a:nda: lombuluekema: mo yeni peao haemeke you haliweki pa:ta: peekeme. ¹¹Kutupa mo haliwekima: ipika: pi opuaata: ta:na:ma: homemekeme. Ipiki pa:ta: mani haluekema: pi la: wimikime. Kutupa yeni peao haemeke teke haliwekima: Yesu minina:yeke Diudasima: pota: weiyekeme.

Yesu ameḷe mandake pa:ta: ne nemekeeki

(Ma:tiu 26:17-25, Luku 22:7-14,21-23, Dioni 13:21-30)

¹²Na Pombei Yaake Palaowa Ne pambaeya: pita: titina: natena: Lombei Pupa Yapeeke natena: sipisipi ikiki lu haemeke pita: kone Yesuna: disaipolo haliwekima: ipiki pa:ta: alota: Lombei Pupa Yapeeke nate hone uelena:yeke ne pambaaluma:eki noelena:yeke hando pa:ta: pua da wamo peamonope lemekeme. ¹³Kutupa Yesuma: ipika: disaipolo hali yaapo tapaaso hata: ipiliki pa:ta: alota: Mo daoni nane puaata: hali ma:nda:ma: ikali kanake homeke tia ipulu hata: ipiliki manda:hande pilieke. Kutupa mo hali teli mea pua:pa:peke. ¹⁴Ipikana:ma: da ma:nda: pa:ta: honda: pamba pea:ka:na:ta: ipilikana:ma: koto da teke hali pa:ta: dupa lapa:peke. Wala:la: Halima: alota: Yaka disaipolo haliweki I ameḷe Lombei Pupa Yapeeke natena: ne nolo poloma: da panda: hando pa:ta:pe lapa:peke leekeme. ¹⁵Kutupa ipikana:ma: manda nane wamo pea ula: da panda: tieke walieke leekeme.

¹⁶Mo disaipolo hali yaapoma: daoni nane puaata: Yesuna: leeke pita: ota: yaeyekeme. Kutupa mo hande Lombei Pupa Yapeeke natena: ne hone uluekema: ika: ne wamo pipikime.

¹⁷Timba: alo haena: Yesu mandane 12 haliweki ameḷe koto pa:ta: opolo pemekeme. ¹⁸Kutupa ne nalo pitina: Yesuma: alota: Iki pa:ta: ota: pi alome. I minina:yeke I ameḷe do ne nala: hali homekema: kone a:nda: lomba:lieke leekeme. ¹⁹Koto leeke handaa ikana:ma: ka:nda:ma: homolo hata: ma:nda: ma:nda:ma: ipiki pa:ta: Ima:pe la:tiki pimikime. ²⁰Yesuma: iki pa:ta: alota: Iki 12 haliweki tukiki pa:ta: homeke halima: pilieke.

Ima:ta: palaowa tenke laaso metekina: kone ipikana:ma: make palaowa tenke laasa:me leekeme. ²¹Wanda:halina: Eiyeye pa:ta: mo Baibolo bukana: wape pa:la: tupa: homena: a:ndu halimipate pa Wanda:halina: Eiyeye minina:yeke a:nda: lomba:la: hali pa:ta:ta: A:ta:e. Na mendia:ka:na: yoluta: epolo pia:me leekeme.

Yesuma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: ne ikali haleekeeki
(*Ma:tiu 26:26-30, Luku 22:14-20, 1 Kotindi 11:23-25*)

²²Ne nalo pitina: Yesuma: palaowa mea Koda: pa:ta: keiyae laa pindi pindi pea iki pa:ta: hala alota: Mipe. Dota: ya loke mindikie leekeme. ²³Kutupa kapo mea keiyae laaka:na: iki pa:ta: hale hale piekeme. Iki paeyaoma: mo kapona: nemeke. ²⁴Kutupa ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Pi la: uluekema: yaka we doe. Wanda:hali paeyao epeaaluekema: yaka we lopilieke laa ²⁵Iki pa:ta: ota: pi alome. Do naloma: waini ikali Ita: paata: na neke hao wetepena: Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki pa:ta: hata: panakeeki nolueke leekeme.

²⁶Ikana:ma: emeli ma:nda: laata: mo Olipi Pote pa:ta: pemekeme.

Pida pa:ta: Yaka biki hoeyaalipikie la haleekeeki
(*Ma:tiu 26:31-35, Luku 22:31-34, Dioni 13:36-38*)

²⁷Kutupa Yesuma: iki pa:ta: alota: Iki paeyaoma: I mina:pa:lalimikie. Mo Baibolo bukana: wape pa:la: ekita: dupae. Sipisipi handeteke hao hala: hali lueke. Kutupa mo sipisipi titi mandane mandane pindipa pomu keaalimikie wape pa:la:me leekeme. ²⁸Kutu pilimipate I paa mea tiaeya:ka:na:ta: I amba:la Ka:lili nane polueke. Ikita: wetepena: a:pa:peke leekeme. ²⁹Koto leeke Pidama: ipiki pa:ta: alota: Wanda:hali paeyaoma: neke mina:pa:laemeka:na:ta: Ima:ta: neke na mina:pa:lalueke leekeme. ³⁰Yesuma: ipiki pa:ta: alota: Neke pa:ta: ota: pi alome. Ame timba kone koka:la:ma: hoto yaapo peao e ai na leke haena: nakana:ma: hoto tepo yaka biki amba:la hoeyaalipikie leekeme. ³¹Koto leekepate Pidama: pi taka:lakema: alota: Diki mandakena: homopono lea:ka:na: kone naka: biki na hoeyaalueke leekeme. Kutupa mo haliweki paeyaoma: make koto tupa: lemekeme.

Yesuma: Kesema:ni e pa:ta: Koda: pa:ta: yeni piekeeki
(*Ma:tiu 26:36-46, Luku 22:39-46*)

³²Yesu make mo haliweki ameḷe Kesema:ni e nane pemekeme. Kutupa ipikana:ma: ipika: disaipolo haliweki pa:ta: alota: Ima: Koda: pa:ta: yeni pulu pono ikita: do pa:ta: pita:pe leekeme. ³³Kutupa Yesuma: Pida Dia:mesi Dioni ameda hatuku puaata: koto kone ipika: pukima: ka:nda: wopu miekeme. ³⁴Ipikana:ma: iki pa:ta: alota: Ita: yaka pukima: ka:nda:ma: wopu homolome. Homeke nono pea halome. Ikita: do pa:ta:

yu wia hata: handeteke hapa:peke leekeme. ³⁵Kutupa hosiki mopate leke puaata: kenkena: peliniao yeni piekeme. Ipika: yeni pieke ekita: dupa piekeme. Ana: pia:ka:na:ta: do ka:nda: pa:la:eki ipula:eki mone yaae laa yeni piekeme. ³⁶Ipikana:ma: alota: Ya apa:o. Hau paeyao nakana:ma: pea:peke ya:la:me. Do I pa:ta: ipula: kapo I pa:ta: na epena: lapeke. Kutu pea:peke ya:la:pate yaka hone pa:la:eki dia:me. Naka: hone pa:la:eki homekee leekeme.

³⁷Kutupa Yesuma: paa la:ka:la a:paata: mo haliweki u peliekeeki handaata: ipikana:ma: Pida pa:ta: alota: Saimonoo. Polu pili leekeme. Hosiki handeteke hapeke na ya:la:pe. ³⁸Handeteke hata: yeni pu hapa:peke. La handa:la:eki a:paama:na: loa:me. Pukima: hone pa:la:pate lokema: soka:la:ma: homa adaada: pea wita:la:me leekeme.

³⁹Kutupa paa pua yeni pitolo hata: mo hande pimanu kone paa leekeme. ⁴⁰Paa a:pa handeekepate ikita: pelimikieki handeekeme. Ika: leke pa:ta: u pamba wimiki handaa pimikime. Kutupa ikana:ma: Yesu pa:ta: hombo peaaluekema: pi ma:nda: hone na wimikime.

⁴¹Yesuma: hoto tepo peao a:pa iki pa:ta: alota: Ikita: pa peliake u pita: hoto pita: pimi. Ana:e. Mo handa:e. A:nda: lomba:la: halima: Wanda:halina: Eiyeye I:ta: hoke hau pu haleme haliwekima: minina: a:nda: lomba:la:me. ⁴²Pomana: tiaape. I minina: a:nda: lomba:la: hali koto ipula: handa:e leekeme.

Haliwekima: Yesu minimikieki

(Ma:tiu 26:47-56, Luku 22:47-53, Dioni 18:3-12)

⁴³Koto pi alo haena: kone Diudasita: mo hande 12 haliweki ameḷe hayeke hali kone epeekeme. Kutupa Diudasi ameḷe haliweki wopuma: kepete tieke make dolo make miniki epemekeme. Mo yeni peao haemeke you haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make mo tondiki haliwekima: make tapaeyeke handaa epemekeme.

⁴⁴Yesu minina: a:nda: lombeeke halima: mo haliweki pa:ta: patehau amba: waleekeeki dupa. Ima: nunu pulua: halita: ipikie. Koto hali da:ka:pa: miniki hao hatuku mea pupe leekeme.

⁴⁵Kutupa Diudasima: a:paata: kutaa kone Yesu pa:ta: pua ipiki pa:ta: alota: Tekehalio laa ipikana:ma: Yesu nunu piekeme. ⁴⁶Mo haliwekima: nunu piekeeki handaata: Yesu meaata: da:ka:pa: miniki haemekeme.

⁴⁷Kutu pimikipate koto pa:ta: hayeke hali homekema: ipika: kepete poneke hokulu yola: mea mo yeni peao haemeke haliwekina: you halina: e pa pokao hayeke hali pokeekepate katake tunkulu poka lopaeyekeme.

⁴⁸Yesuma: iki pa:ta: alota: Ika: honema:ta: I:ta: pake hali patema: kepete tieke dolo make miniki a:pa pimipe. ⁴⁹Nate wopu Ima:ta: mo tembolo da tukiki pa:ta: iki ameḷe pi walo haowa:pate ikana:ma: I na da:ka:pa: minimime. Kutu pimipate mo Baibolo bukama: la:la:eki yaalieke leekeme.

⁵⁰ Kutupa disaipolo haliweki paeyaoma: Yesu mina:pa:lao pindipa pemekeme.

⁵¹ Wekihali homekema:ta: Yesu teli mea peekeme. Koto wekita: pa dau homeke yameekeme. Kutupa haliwekima: ipiki da:ka:pa: miniki haemekepate ⁵²hande dau leisi minolo haena: loke homeke pindipa peekeme.

Yesuta: mo yeni peao hayeke teke hali pa:ta: hatuku pemekeeki
(*Ma:tiu 26:57-68, Luku 22:54-56,63-71, Dioni 18:13-14,19-24*)

⁵³ Kutupa Yesu mo yeni peao haemeke you haliwekina: you hali pa:ta: hatuku pemekeme. Mo yeni peao haemeke haliweki make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliweki make mo tondiki haliweki make paeyao momba:la pitimikime. ⁵⁴Pidama: Yesu mo pate leke teli mea peekeme. Kutupa mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halina: da mandane mandane hao yapena: tukikina: pua pitiekeme. Ipika: loke titipu pina:yeke mo do handeteke haemeke haliweki ameḷe tina: pitimikime.

⁵⁵ Yeni peao haemeke you haliweki make kaḷesete haliweki paeyaoma: make Yesu lu homaaluekema: pota: weimikipate ota: na handa: wimikime. ⁵⁶Mo la halemeke haliwekima: yayapiki pi la halemeke handaata: pi homeke na lemeke handaa na handa: wimikime. ⁵⁷Kutupa mandane haliwekima: tiao la halolo hata: yayapiki pi alota: ⁵⁸Do halima:ta: mo koto haliwekima: a:emeke tembolo data: Ima: hoeyaalueke lea:eki opuma:me laa Nate tepo paeya:ka:na:ta: haliwekima: na a:elo pa:la:eki Ima: a:elueke lea:eki opuma:me lemekeme. ⁵⁹Koto lemekepate mo la halemeke haliwekima:ta: pimanu alo hata: homeke pi kone na lemekeme.

⁶⁰ Kutupa yeni peao haemeke you haliwekina: you halima: tiao mo haliweki tukiki pa:ta: hata: Yesu pa:ta: lota: pea alota: Pi ma:nda: na lelipikipe. Koto haliwekima: neke laaseme ekita: eki hauna:pe leekeme. ⁶¹Koto leekepate Yesuma: pi na honda: mea leke pa hayekeme.

Kutupa yeni peao haemeke you haliwekina: you halima: ipiki pa:ta: paa lota: pea alota: Neketa: Ketiso ya:ka:ta:pe leekeme. ⁶²Yesuma: alota: Ie. Kutupa iki paeyaoma: mo hande Wanda:halina: Eiyeketa: mo Wele Pita:la: Teke Halina: popeke nane kikina: pitilieeki handilimikie leekeme. Kutupa ya nane koa tukiki pa:ta: hola:paniao ipilieeki handilimikie leekeme. ⁶³Do pi opuaata: mo hande yeni peao haemeke you haliwekina: you halima: ipika: daumanu sinki pea alota: Ekipeke la kita:la: haliweki ma:nda: pa muluma:pe. ⁶⁴Do Koda: laasa: pimanu opuma:me. Eki hau puluekema: hone witelemepe leekeme. Mo haliweki paeyaoma: alota: Lu homamana: pipe lemekeme.

⁶⁵ Kutupa mandane haliwekima: ipika: lokena: dopi taata: ipika: leke popeleke a:mbao ipiki litolo hata: alota: Neke lia: halina: biki la kie

lemekeme. Kutupa mo da handeteke haemeke haliwekima: yombua baemekeme.

Pidama: Yesuta: I na handolome leekeeki

(Ma:tiu 26:69-75, Luku 22:56-62, Dioni 18:15-18,25-27)

⁶⁶Pidata: oni da mandane mandane hao tukikina: pitina: mo yeni peao haemeke you haliwekina: you halina: e pokao hayeke wandiki ma:nda:ma: a:paata: ⁶⁷Pidama: ipika: loke titipu pina: pitiekeeki handaa pa wopu handolo alota: Neke make mo Na:sa:tete hali Yesu ameḷe haepeme leekeme. ⁶⁸Koto leekepate Pidama: alota: I dia:me. I mata:la:me laata: Nakana:ma: le pita: eki epina: lepe. I na handolome leekeme. Kutupa hama nane pua hayekeme. Koto kone koka:la:ma: tiaaso hata: e leekeme.

⁶⁹Hande e pokao hayeke wandikima: Pida handaata: mo pambo haemeke haliweki pa:ta: paa alota: Koto halita: ipika: tapakee leekeme. ⁷⁰Koto leekepate Pidama: paa alota: I dia:me leekeme.

Hosiki hao wetepena: mo hande pambo haemeke haliwekima: Pida pa:ta: paa alota: Neketa: ipika: tapake halie. Neketa: Ka:lili hali yeke handaa loma:me lemekeme. ⁷¹Koto lemekepate Pidama: alota: Koda:ma: I hoeyaena: Koda:ma: opitolo haena: alome laata: Ikana:ma: aleme halita: I na handolome leekeme. ⁷²Kutupa koto kone mo koka:la:ma: hoto yaapo peao tiaaso hata: e leekeme. Kutupa Pidama: Yesuma: amba: ipiki pa:ta: leekeeki hone wiekeme. Mo koka:la:ma: hoto yaapo peao ai na leke haena: kone hoto tepo ya biki a:mbao lo hoeyaalipikie leekeeki hone wiekeme. Kutupa Pidama: koto leekeeki hone witolo hata: e wopu leekeme.

Yesuta: Pailedi pa:ta: hatuku pemekeeki

(Ma:tiu 27:1-2,11-14, Luku 23:1-5, Dioni 18:28-38)

15 ¹Da ka:la:paaso siki yeni peao haemeke you haliwekima: make tondiki haliwekima: make wape pea wala:tiki pu haemeke haliwekima: make kaḷeḷe haliweki paeyaoma: make pi hotimikime. Kutupa mo haliwekima: Yesu tonkao mea Pailedi pa:ta: hatuku pemekeme. ²Pailedima: Yesu pa:ta: lota: pitolo alota: Neketa: Diu wanda:halina: kini hali halepe leekeme. Yesuma: Pailedina: pi hombo peaaso alota: Koto aleme leekeme. ³Kutupa mo yeni peao haemeke you haliwekima: kiki maḷeḷe litolo Yesuna: pieke ekimanu pa la: mea tiaemekeme. ⁴Pailedima: Yesu paa lota: pitolo alota: Pi ma:nda: na lelipikipe. Naka: hau pu hala: ekimanu wopu pa:ta: neke do la: mea tiaaseme handa:e leekeme. ⁵Koto leekepate Yesuma: pi ma:nda: na leekeme. Koto ekina: Pailedima: penkili piekeme.

Pailelima: Yesu lina: leekeeki*(Ma:tiu 27:15-26, Luku 23:13-25, Dioni 18:39-19:16)*

⁶Lombei Pupa Yapeeke natena: ne pambao haemeke pita: wanda:halina: honke la:tiki pu haemeke tupa: dipula pitieke hali homeke honke lemeketa: da pena: Pailelima: tapatiki pu hayekeme. ⁷Koto dina:ta: haliweki mandane ekimanu dipula da pa:ta: pitimikime. Koto haliwekima: kapomani pa:ta: a:nda: limiki pita: wanda:hali limikime. Kutupa iki ame^{le} hali homeke ipika: bikita: Batabasi pitiekeme. ⁸Wanda:hali paeyao wopuma: momba:la hata: Paileli pa:ta: a:pa honke alo hata: alota: Niki pa:ta: peao hale tupa: peae lemekeme. ⁹Pailelima: iki pa:ta: alota: Ika: honema:ta: mo hande Diu wanda:halina: Kini hali tapawanope leekeme. ¹⁰Ipika: honema:ta: yeni peao haemeke you haliwekima: Yesu pa:ta: honditi pitolo hata: ipiki pa:ta: mea hatuku epena: lemeke ekita: Pailelima: hone wieke handaa leekeme.

¹¹Koto leekepate mo yeni peao haemeke you haliwekima:ta: wanda:halima: Yesu na tapake Batabasi tapawaena: honke lape laa ti lemekeme. ¹²Kutupa Pailelima: iki pa:ta: alota: Diu wanda:halina: Kini halie aleme halita: eki peanope leekeme. ¹³Haliweki paeyaoma: pa pi tanda pu alualu pitolo alota: A:ka:tei wape piki tina: homena:e lemekeme. ¹⁴Pailelima: iki pa:ta: alota: Ekipekepe. Eki hau pa:la:pe leekepate pi pa daeyao tanda pitolo hata: alota: A:ka:tei wape piki tina: homena:e lemekeme. ¹⁵Koto ekina: Pailelima: mo wanda:hali paeyaona: hone pa:la:eki puluekema: Batabasi da tapawaeyekeme. Kutupa Yesuta: yombua baena: laata: haliwekima: a:ka:tei waepiki tina: tamendiao homaena:yeke haliweki pa:ta: Yesu mea haleekeme.

Yesu ki ki taemekeeki*(Ma:tiu 27:27-31, Dioni 19:2-3)*

¹⁶Dolo a:ndeli miniki haemeke haliwekima:ta: mo Kapomani tiekena: da hama tukiki pa:ta: Yesu hatuku pemekeme. Koto da bikita: Pa:totiomoo dae. Kutupa mandane dolo a:ndeli miniki haemeke haliweki paeyao epena: wi lemekeme. ¹⁷Haliwekima: wepiki nono piki dau ma:nda: meaata: Yesuna: lokena: pambaemekeme. Kutupa tekeke hake alemanu meaata: hopa: hopa: liao ipika: youna: pambaemekeme. ¹⁸Kutupa kikima: salusi pitolo hata: alota: Diu wanda:halina: Kini halio. Hao hapekee lemekeme. ¹⁹Kutupa doloma: ipika: you yumba:tiki pea ipiki pa:ta: dopi taatiki peaata: tumiki yotu hatiki pea ipiki pa:ta: yayapiki hau pitolo hata: panda: puniatiki pimikime. ²⁰Yesu makeao moneaota: mo hande dau wepikieki hola: meata: ipika: ota: daumanu yamaemekeme. Kutupa a:ka:tei waepiki tina: tamendiao homaaluekema: Yesu hama hatuku pemekeme.

Yesuta: a:ka:tei wapepiki tina: tamendiao limikieki
(Ma:tiu 27:32-44, Luku 23:26-43, Dioni 19:17-27)

²¹Pota:na: puaata: hali ma:nda: manda:hande pimikime. Mo halita: Saitini da hali Saimonoe. Ipikita: A:lekesa:nda Lupasi yaapo ipilika: ateke hayekeme. Dolo a:ndeli miniki haemeke haliwekima: mo hali meaata: Yesuna: a:ka:tei wape piki ti mea tiawaena: lemekeme.

²²Kutupa ikana:ma: Yesuta: mo Kolokoda alena: hatuku pemekeme. Hali you holikima: handeke alena:e. Koto ekina: Kolokoda lemekeme. ²³Koto alena: waini ikalita: mo mulamula ale ma:nda: taapuna: apa:tao Yesu pa:ta: halemekepate ipikana:ma: kiao na neekeme. ²⁴Kutupa ikana:ma: mo a:ka:tei wapepiki tina: Yesu tamendiaota: ipika: daumanu telipuluekema: haliwekima: kase tupa: peaata: tombo wataeyeke halima: ipika: hone pa:la: dau mia:tiki pimikime.

²⁵Nate wenokona: haena: Yesu mo a:ka:tei wapepiki tina: tamendiaemekeme. ²⁶Kutupa mo a:ka:tei wapepiki tina: pi dupa wape piekeme. Diu wanda:halina: Kini halie wape piekeme. ²⁷Pake nepeke hali yaapo make Yesu ameḷe a:ka:tei wapepiki tina: tamendiaemekeme. Ma:nda:ta: Yesuna: popeke nane kikina: ma:nda:ta: ipika: hoe nane kikina: tamendiaemekeme. ²⁸[Kutu pimiki ekita: mo Baibolo buka pa:ta: wape pa:la: pita: ota: yaeyekeme dupae. Mo pi wieke ekimanu yambelemeke haliweki ameḷe hala: halie hone wimikime wape pa:la:me.]

²⁹Pota:na: lombei pupa pa pu yapemeke wanda:halima: Yesu ki ta ta pu amboke wankeatiki pitolo alota: Aha. Neketa: mo hande tembolo da Ima: hoeyao hoto tepona: paa a:elueke le hande halipe. ³⁰Naka: kone da:ta mo a:ka:tei wapepiki tina: hola:pa:niao epoe lemekeme. ³¹Kutupa mo yeni peao haemeke you haliwekima: make mo wape pea wala:tiki pu haemeke haliweki ameḷe ika: ika: kone Yesu kitaaso hata: hande lemeke tupa: alota: Mandane wanda:hali da:tatiki piekepate ipikana:ma: ipika: kone da:taapeke na ya:la:me laata: ipiki pa:ta: alota: ³²Neketa: Isulai wanda:halina: Kini hali hande Ketiso haekena:ta: ota: koto a:ka:tei wapepiki tina: neke holepeleeki nikana:ma: handoma:ka:na:ta: naka: pi ota: opulumeke lemekeme.

Yesu homeekeeki

(Ma:tiu 27:45-56, Luku 23:44-49, Dioni 19:28-30)

³³Nate you tikekena: haena: mo kenke paeyao timba: la: pamba puaata: nate 3 okoloko (lekelo yopula: dina:ta:) paa paa piekeme. ³⁴Nate 3 okoloko (lekelo yopula: haena:) Yesuma: anekehapu wi la alota: Eloi. Eloi. Lama sa:ba:kadani la alota: doeki leekeme. Ya Koda:o. Ya Koda:o. I ekipeke yonka:laalepe leekeme.

³⁵Ipiki teke pa:ta: haemeke wanda:hali mandaneeki manuma: opua alota: Opua:pe. Elaidia wi ala:me lemekeme. ³⁶Kutupa hali ma:nda:ma:

anke hao pua wa:la:mbima: handeke ale ma:nda: meaata: kake liki neke waini ikali tenke lao tumba pitina: laa tumapuna: hapulao Yesuma: dodopo lena: hala:liao alota: Hando hape. Elaidiama: ipiki a:pa honda: miliepe. Handomana:e leekeme. ³⁷Kutupa Yesuma: anekhapu wi laa ota: homeekeme.

³⁸Yesu homeeke ekima:ta: mo tembolo da tukiki pa:ta: hande tupele pieke dauta: oli holu nanema: sinki peaalupuniaota: ta:ta: ualu piekeme. ³⁹Kutupata: a:ndeli miniki haemeke haliwekina: opisa halima: Yesuna: leke popeleke nane hayekeme. Kutupa Yesuna: homeekeeki handolo alota: Woo. Do halita: ota: Koda:na: Eiyeye ya:ka:ta:me leekeme.

⁴⁰Mandane wanda:wekima: hosiki yola:ta: pao hata: handeteke haemekeme. Koto wanda:weki ameḷe Ma:kadala da wanda: Meti hayeketa: kutupa mo wetepe weki Dia:mesi Diosepe hamala:na: inkiki Meti make Salome make haemekeme. ⁴¹Yesuta: Ka:lili nane hayeke pita: koto wanda:wekima: ipika: hoki nane teli mea pomu hata: ipika: ne yankatiki pu haemekeme. Mandane wanda:weki wopu make ipiki ameḷe Diutuseleme da a:paata: koto alena: haemekeme.

Yesu toko mea hoimikieki

(Ma:tiu 27:57-61, Luku 23:50-56, Dioni 19:38-42)

⁴²Kutupa nate honda: pambuluekema: semoko da wape pitolo haena: Diu wanda:halina: Hoto Pila: Natena: pituluekema: tiki tiki yao wamo pita:la: dina: yeeke handaa ⁴³A:ta:matia da hali Diosepe epeekeme. Ipikita: epeke kaḷesete hali hayeketa: ipikana:ma: make Koda:na: Kilu Tombuao Hala:eki epena:yeke handeteke hayekeme. Ipikana:ma: honkopu hao puaata: Pailedi pa:ta: Yesuna: toko honda: meonoe laa honke leekeme. ⁴⁴Kutupa Pailedima: Yesu amba: homea:ka:ta:me pi opuaata: penkilipa:tia pomua mo hande a:ndeli dolo miniki haemeke haliwekina: opisa hali epena: wi la: mea lota: pitolo alota: Yesu amba: homa:la:pe leekeme. ⁴⁵Homea:me leekeeki opuaata: Diosepema: Yesuna: toko mina: leekeme. ⁴⁶Diosepema: epeke hakepiki dau seliapo hambaata: Yesuna: toko honda: mea hande dau teliao tonka mea tiaa puaata: toopi ka:ka:na: pa:ta: lapa: piekeme. Toopi homeke ma:nda: mea petepete peatiki pua mo toopi ka:ka:na: a:mbeekeme. ⁴⁷Ma:kadala da wanda: Metima: make Diosepema: inkiki Metima: make Yesu ipika: lapa: piekeeki handepekeme.

Yesu paa tiaeyekeeki

(Ma:tiu 28:1-8, Luku 24:1-12, Dioni 20:1-10)

16 ¹Kutupa Diu wanda:halina: Hoto Pila: Nate welealo nane paeyeketa: Ma:kadala wanda: Metima: make Dia:mesina: inkiki Metima: Salomema: make Yesuna: tonka:na: yankaalo poluekema: senisi alemanu hambemekeme. ²Sande da ka:la:paaso siki nate opa:la: haena:

Yesuna: toko wieke ale pa:ta: pemekeme. ³Pulu hata: ika: ika: kone alota: Mo hande toopi ka:ka:na: a:mba ula: toopita: epima: mea a:meiyao petepete yawalia:pe lemekeme. ⁴Koto lemekepate pa handa:liaoaso hata: mo hande toopi petepete yawao lumbupa wieke ekita: handemekeme. Kutupa make mo toopita: ota: tieke yeekeme. ⁵Mo toopi lumba wieke alena: honda: pambaata: weki hali homeke handemekeme. Mo wekihalita: hakepiki dau hokulu pikieki pambaota: ika: popeke nane kiki nane pitiekeme. Kutupa mo wanda: manuma:ta: penkili pimikime.

⁶Mo hande wekihalima: iki pa:ta: alota: Na penkili pea:pa:peke. Ikana:ma: Na:sa:tete hali Yesu mo a:ka:tei wapepiki tina: tamendiaemeke hali weitelememe. Ipikita: do pa:ta: na ula:me. Amba: tia:me. Ipika: toko wimiki alena: koto handa:pe leekeme. ⁷Kotoeki handaa Pupe laa Pida make Yesu ipika: mandane disaipolo haliweki make Yesuta: mo Ka:lili nane titina: amba:la pea:me lolo pupe. Ipikana:ma: iki pa:ta: amba: hande lea: tupa: koto pa:ta: handilimikie lolo pupe leekeme.

⁸Mo wanda:manu hama nane opolu bao mo toko wieke alena: mina:pa:laota: pututu litolo hata: make penkili pitolo hata: pindi pa puaata: paala:ma: homemeke handaa ma:nda: pa:ta: pi na lemekeme.

Yesuma: Ma:kadala wanda: Meti pa:ta: ipiki waleekeeki
(*Ma:tiu 28:9-10, Dioni 20:11-18*)

⁹[Yesuma:ta: Sande da panake ka:la:polo haena: tiaota: titina: amba:la mo Ma:kadala wanda: Metima: handena:yeke peneme yaeyekeme. Mo wanda:ta: Yesuma: amba: kone ipika: hoke temoko watake hata: tolu lieke wanda:e. ¹⁰Mo wanda:ma: Yesu ameḷe amba: pomu haemeke wanda:halima: e alo haena: Yesuma: leeke pi lolo peekeme. ¹¹Kutu piekepate mo wanda:halima: Yesu paa tiao hala:me leekeeki opuata: Ima: handoa:me leekeeki opua kone ota: na opimikime.

Yesuma: disaipolo hali yaapo pa:ta: ipiki waleekeeki
(*Luku 24:13-35*)

¹²Wetepena: hali yaapo pota:na: pepekepate Yesuma: mo hali yaapoma: handena:yeke ta:ta: piki hali leke peekeme. ¹³Kutupa mo hali yaapoma: paa la:ka:la puaata: mandane hoki nane tolu haemeke wanda:hali lolo pepekepate ipilika: pi make na opimikime.

Yesuma: mo 11 disaipolo haliweki pa:ta: ipiki waleekeeki
(*Ma:tiu 28:16-20, Luku 24:36-49, Dioni 20:19-23, Aposolo 1:6-8*)

¹⁴Kutupa wetepena: mo hande kiki yaapona: ankena: homeke pu haliweki kone ne nalo pitina: iki pa:ta: ipika: kone waleekeme. Yesuma: mo haliwekima: ipika: tiao hayekeeki handemeke wanda:halina: pi na opimiki handaata: Yesuma: mo haliwekina: pi na opimiki ekina: make

ika: puki taka:laeyeke ekina: make pi leekeme. ¹⁵Yesuma: iki pa:ta: alota: Kenke paeyao pa:ta: puaata: wanda:hali paeyao pa:ta: do pi seliapo wala:pa:peke laa ¹⁶Hali epima: pi mea bapitaisi peawaya:ka:na:ta: koto halita: da:ta halieke. Kutu piliepate hali epima: pi na mia:ka:na:ta: ipika: yenki milieke. Koda:ma: pi yokaalu pia:ka:na:ta: kota: alu pilieke. ¹⁷Kutupa pi mulu peleme wanda:halima: do wele pita:la: ekimanu handilimikie leekeme. Ya bikina: hoke temokomanu tolu limikie. Panake pimanu lelimikie. ¹⁸Hoke ketomanu kikima: minilimikie. Hali homaasa: ikali nemeka:na:ta: na homilimikie. Yeni haaseme wanda:halina: ika: kiki wimika:na:ta: koto wanda:hali tiaalimikie leekeme.

Yesu oli ya nane hatuku miekeeki

(Luku 24:50-53, Aposolo 1:9-11)

¹⁹Koto ekina: Tekehali Yesuma: mo wanda:hali pi la halo paeyaota: Koda:ma: Yesu mea oli ya nane hatuku miekeme. Kutupa Yesuta: Koda:na: popeke nane kiki nane pitiniaeyekeme. ²⁰Yesuta: oli hepeni nane pua hata: disaipolo wanda:halima: kenke paeyaona: do pi seliapo wala:tiki pu hayekeme. Kutupa Tekehalima: mandakena: e pokolo hata: wanda:halima: ika: pi ota: pie lena:yeke wele pieke ekimanu pimikime. Kutu pimikime.]